

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyrri
KÄRCHER trýstspularum
til ídnað.

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreassen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Vit umvæla eisini

100% tryggileika?

Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur · 320870

FF-blaðið í Frankaríki

Vit vóru bæði á fiskivinnuvitjan og til fótbólt.
Drúgv og øðrvísi frásøgn

Síða 11

Køllskipanir til skip, ídnað & handlar
Hitapumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™
Sunwell Deepchill™
is-skipan
- ein góð íløga

Royndir vísa, at góðskan á
fiskinum er munandi betri
við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Petrea:

Droymdi lagnuna hjá manningini á Nólsoynni

Víst er meira millum himmal og jørð enn vit skilja.
Hetta hevur Petrea Olsen sjálv roynt.

Síða 17

Minning um Ólav av Váli

Ólavur var ein av okkara mest
merkisverdu limum. Hann hevði
verðið 50 ár

26. august.

Baksíðan

Sjómannasamband Íslands fund í Føroyum

Okkara íslensku frændir eru
hjartaliga vælkomnir.

Síða 21

Upplagt evni fyrri gransking: Fjølmiðlarnir

Latið okkum fáa staðfest støðið
á fjølmiðlunum.

Síða 7

Vitja Stóra Bretland

Aberdeen úr

1800,-

Edinburgh úr

1770,-

London úr

2030,-

(Báðar vegir íroknað ferðaavgjald - uttan avgreiðslugjald)

Tel 352 900

Tel 312 600

Tel 340 000

Tel 456 363

ATLANTIC AIRWAYS

www.flyfaroe.com

Edouard inni í Fiskimannafelagnum.

Edouard úr Haiti:

Rým ella rokna við at verða fyribeindur!

Í seinasta blaði høvdu vit ein stubba um altjóða skeiðið um stovnsrøkt, sum varð hildið í Føroyum í august mánaði. Vit hava hitt ein av luttakarunum, tann 28 ára gamla Edouard Roberson á máli. Hann er sera dæmliður og eygagóður, og hann hevði eisini stóran áhuga fyri Føroyum og umstøðunum hjá fiskimonnum. Hann fekk eisini ta kunning, sum hann bað um, eins og avtalað er, at vit skulu hava samband okkara millum við síná-millum kunning um tey viðurskipti, har vit hava felags áhuga.

Edouard hevur eina áhuga-verda lagnu og søgu, sum vit fara at greiða eitt sindur frá.

Hann er ættaður av Haiti. Hetta er fyri okkum eitt land, sum lítið gott frættist um. Tað verður roknað at vera eitt tað fátækasta landi í øllum heiminum.

Tað hevur verið vanstýrt av ymiskum einaræðisharrum gjøgnum nógv ár. Tey sum eldru eru minnst Francois Duvalier, vanligi nevndur Papa Doc. Hann var lækni og tók valdið í 1957. Hann gjørdi seg til forseta fyri lívið og stýrði landinum við harð-

ari hond og uttan skil fram til 1971. Tá hann legði frá sær, setti hann sonin Jean-Claude, vanligi nevndur Baby Doc, til forseta fyri lívstíð, og hann var einki mætari enn pápin. Seinni varð hann tó rikin frá valdinum. Síðani hava ymiskir

einaræðisharrar havt valdið, og tann seinasta vit minnst er Arisdid. Hann byrjaði sum ein idealistiskur prestur, men endaði á sama hátt, sum eitt bølmennti. Hann varð rikin í útlegd fyri stuttum. Nú er tað so eitt fyribils stýri, sum situr við valdið, men

ringt er at fáa skil á aftaná vanstýri í so nógv ár.

Columbus var fyrstur Landið hevur tó eina áhugaverda søgu. Her búðu upprunaliga indianarar, tá Colombus kom higar í 1494, og tað var tikið av spaniolum. Beint varð fyri indianarunum, og trælir úr Afrika vóru innfluttir í staðin, og tað eru teirra eftirkomarar, sum nú mynda meginparturin av fólkinum í landinum. Seinni kom Haiti undir franskt harradømi, og tí er franskt mál annað av almennu málunum í landinum saman við kreolskt. Høvuðsframleiðslan gjørdist sukur og eina tíð hevði Haiti 50% av allari sukurframleiðslu í heiminum. Landið gjørdist sjálvstøðugt í 1804.

Haiti umfatar ein trið-

ing av oynni Hispaniola, og Dominikanska tjóðveldið liggur á restini av oynni, sum er í Karibiska havinum. Støddin á Haiti er 27.750 ferkilometrar ella gott helvtin av Danmark. Fólkatalið er 8 mió. Tann væntaði livialdurin við føðing er umleið 50 ár. Umleið 80% av fólkinum eru katolikkar og 16% er protestantar. Uml. helvtin av fólkinum praktiserar tó woodoo, sum er eitt slag av andadyrkan.

Landið er tað fátækasta í vesturheiminum. 80% liva undir fátækramarkinum; landbúnaður er grundarlagið undir búskapinum. Men 2/3 av fólkinum hava einki beinleiðis arbeiði. Stórir partur av fólkinum skal liva av 1 dollara um dagin, so sigast kann, at her stendur illa til. Hetta merkist eisini

6.-10. oktober '05

TOKIK TÚ?

ungdómstúrvur

VIÐ NOKKÖNU

Halt heystfrí saman við Kim Hansen, All That Rain, DJ-Martin Kjarbo og eini rúgvu av veitslufúsum javnaldrum.

Umborð verður m.a...

- ☛ Dansur við All That Rain
- ☛ DJ-Show v/Martin Kjarbo
- ☛ »Syngið við« v/Kim Hansen
- ☛ Lív og góðir dagar - non stop

18 ára aldursmark.
Við bilegging skal føðingardagur prógvast.

Bíleggið NÚ á ☎ 34 59 00

Fyri hvønn
úr bert **kr. 500,-**

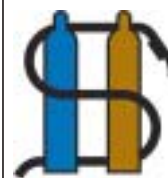

Droym tað ikki – royn tað!

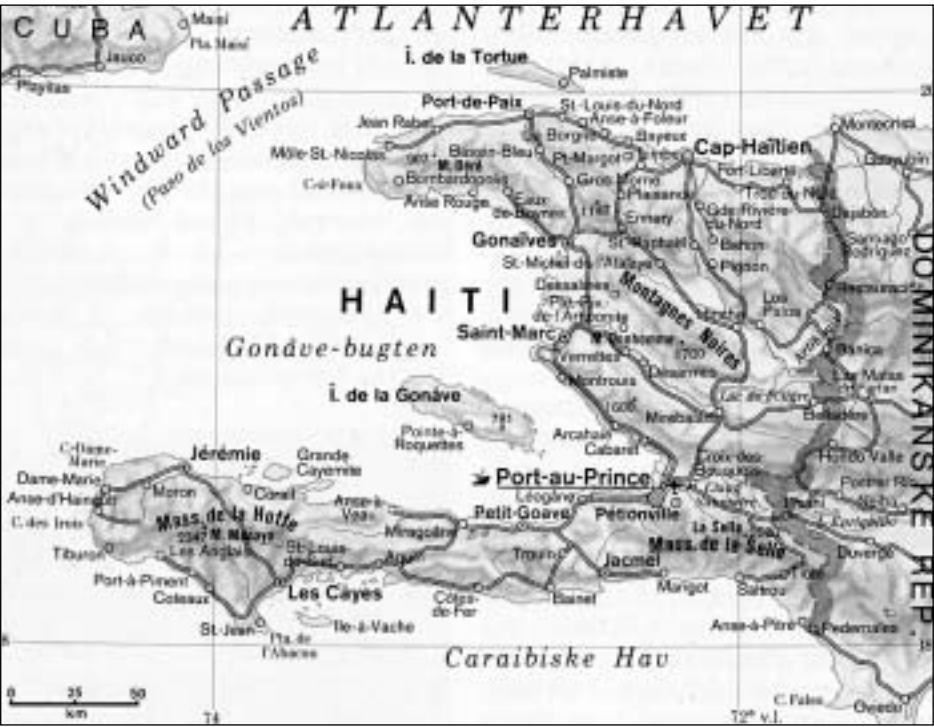
Sveisi- og trygdarútgerð til skip

petur & petur • 320870

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

Sum tað sæst er Haiti tætt við Cuba.

á livialdrinum, sum í miðal er uml. 53 ár. Ein orsök fyri hesum er AIDS, sum ger nógv um seg. Landið hevur náttúruríkidømi, og tað er eisini sera vakurt, so her skuldi kunnað borið til at skapt eitt gott samfelag.

Hóast strandalinjan er heilar 1.000 fjórðingar, so er fiskiskapur bert ein viðfáningur, uml. 7.000 t. av fiski árliga.

Rým ella doyggj Edouard kemur úr høvuðsstaðnum Port au Prince. Pápi hansara er deyður, og tey eru sney systkin. Men Edouard var við í politiskum virksemi móti teimum ráðandi, og hetta er als ikki vandaleyst í einum slíkum landi. Hann fekk tí tey ráð at fara av landinum, annars kundu hann rokna við at verða fyribeindur. Hann valdi tí at fara til Canada. Hann fór til Quebec, sum er fransktalandi, sum hann eisini sjálvur er. Og her hevur hann verið sein-

astu tvey árin. Um møguleikarnar at fara heim aftur kann hann einki siga. Hetta valdast alt hvussu skilið verður heima. Men hann hevur javnan samband við mammuna og fylgir við gongdini. Hann er ógiftur og er ikki forlovaður. Hann sigur, at hann kann illa binda seg við teirri stóru óvissu sum er um hansara framtíð, tí hann vil fegin heim aftur at hjálpa til at fáa skil á, um hetta kann gerast vandaleyst.

Vil hjálpa upprunafólki Í Canada lesur hann við lærda háskúlan Laval í Quebec, franska partinum í Canada. Og her er hann sum lesandi við í eini verkætlan viðvíkjandi upprunafólki. Tey eru nógv í Canada. Vit høvdu her í blaðnum fyri tveimum árum síðani greinir um summi av teimum. M.a. høvdu vit samrøðu við ein indianarahøvding, sum kundi samskifta við

djór. Hesa grein fekk Edouard heim við sær í enskari týðing. Men serliga er tað inuittar, ið arbeiðt verður við í teirri verkætlan, har Edouard er við.

Hesir hava nógvar trupulleikar, hóast teir hava fingið sítt egna land Nunavat. Hetta er eitt stórt øki í landnyrðingspartinum av Canada, sum inuittar hava sum teirra egna land. Økið er uml. 500.000 ferkilometrar, umleið 400 ferðir Føroyar. Men fólkatalið er bert uml. 10.000. So her er sera langt millum bygdinarnar!

Støðan minnir eitt sindur um Grønland, har økið eisini er stórt. Nógvir almennir pengar eru brúktir at gera tað liviligt. Men spurningurin er, um teir eru rætt brúktir. Økið er eisini merkt av ungum fólki og munandi størri burðaravlopi enn í Quebec, sum sammett verður við í einum yvirliti, sum vit hava. Men arbeiðsloysið er nærum dupult so

Vakurt er á Haiti við fjallalendi.

stórt sum í Quebec. Hetta merkir eisini, at inntøkurarnar eru rættulig fitt lægri, og at livikostnaðurin fyri mat eru munandi hægri vegna tær longu flutningsleiðirnar. Aðrar útreiðslur eru tó lægri sum t.d. fyri býli. Eitt grundstykki kann ikki kosta tað stóra í einum øki, sum ræður yvir 50 ferkilometrar pr. íbúgva!

Tað almenna roynir so at bota um hetta t.d. við at brúka meira enn dupult so nógv til heilsumál, sum nýtt verður í Quebec. Tað sama er við útreiðslum til skúlamál og ymsar almannaútreiðslur. Kortini er væntaði livialdurin í Nunavat lægri enn í Quebec. Meðan hann her er 79 ár, er hann í Nunavat 66 ár.

Edouard hevði eina framløgu á skeiðnum um ta kanningarverkætlan, sum hann er við í.

Hann sigur, at aftaná 50 ára útjaðarapolitikk í arktisku økjum í Canada eru liviumstøðurnar hjá inuittum framvegis kritiskar, og hvussu kann verða bót um hetta?

Tað er hetta, sum er endamálið við okkara kanningarvirksemi, og við síni bakgrund frá tí fá-tæka Haiti hevur Edouard serligar fortreytir at viðgera henda spurningin.

Skeiðið, hann hevur verið á, skuldi bót um førleikan í hesum arbeiði, og tað verður spennandi hvat ið kemur burtur úr. Edouard var eisini ógvuliga fegin um at hava verið í Føroyum. So kanska kemur hann henda veg-

in aftur!

Tað er eingin ivi um, at just tað at skapa slík sambond við fólk úti í heimi er týðningarmikið ikki minst fyri eina so lítla tjóð sum okkara.

Til allar húsvagna- og húsbilaeigara

Seinastu tíðina hava alsamt fleiri og fleiri húsvagnar verið at sæð á føroysku vegunum.

Tí vil eg vita, um áhugi er fyri at stovna eitt áhugafelag fyri føroyskar húsvagnaeigara.

Vinarliga skriva til teldupostbústað:

br-molin@post.olivant.fo

um hetta hevur vakt tín áhuga.

CHAIR IN ABORIGINAL CONDITION

Canada research chair in comparative aboriginal condition

The Chair Objectives
Scientific program
Chair Louis-Edmond-Hamel
of the Chair

Common stakes

Canada Research Chair in Comparative Aboriginal Condition

The Aboriginal question is at the heart of the political concerns of countries concerned

Home
Current events
Louis-Edmond-Hamel
Mentor Scholarship Results
IPY 2007-2008
The Nunavut Socio-Economic Situation

Edouard virkar við lærda háskúlan Laval í Quebec. Sum tað sæst fremst á teirra heimasíðu arbeiða teir serliga við viðurskiptum hjá upprunafólki í Canada. Upprunafólk er í miðdeplinum hjá nógvum londum sum hava slík í sínum landi. Alla staðni sóknast samfelag av upprunafólki eftir ábót á teirra politisku støðu og fíggarligu umstøður. Men sjáldan er hesin tørvur gingin fult út á mæti av teimum sum hava myndugleika til tess, hóast tað er ymiskt frá øki til øki. Í verkætlanini hjá Laval verður skotið upp at sammeta viðurskiptini hjá upprunafólki í ymiskum økjum, og so at finna fram til tær loysnir, sum hava roynst best hjá teimum ymisku bólkunum. Tað er hetta arbeiði sum Edouard er við í.

Søkt verður við hesum eftir BAKARALÆRLINGI

Ert tú ágrýtin og torir at taka við ábyrgd, er hetta eitt sera gevandi lærupláss við nógvum framtíðar møguleikum.

Læruplássið verður at seta skjótast tilber.

Hevur hetta tín áhuga so send eina umsøkn til:

Sp/f Breyðmolin
Postboks 13
530 Fuglafjørður

Breyðmolin

Tøkk úr Columbia

Undan jólum høvdu vit eina forvitnisliga vitjan av columbianska biskupinum Tito. Hann býr í Noregi, tí tað gjørdist ov vandamikið hjá honum at virka í heimlandinum, har hann stríddi ímóti valdsmisnýtslu hjá teimum ráðandi mót teimum fátøku í landinum. Endamálið hjá Tito var at fáa stuðul til hansara virksemi heima. Serliga var tað skótahjálpin sum leskaði hann. Í blaði nr. 332 greiddu vit nærri frá hansara virksemi. Nú er tøkk komin úr Columbia, har Pastor, Alfredo Torres Pachon millum annað sigur:

Vit takka fyri tykkara solidaritet. "Samtøkan av kristnum fyri friði og umhvørvi" takkar tykkum fyri beinasemi við tí virðismiklu gávu, sum er latin okkum. Hetta brúka vit til at nøkta tørvin hjá fátøkum børnum í San Vicente del Caguan. Partur av pengunum hevur verið brúktur til at keypa 2000 m² av jørð í San Vicente, har vit byggja okkara tænaðumidstøð "Eydunnar torn" við navninum "Betania byggin" við plássi til 300

børn frá 2-7 ár, ið eru offur fyri valdsmisnýtslu. Eisini verður miðstöðin nýtt sum forskúli og barnaskúli, har børnini kunnu fáa morgunmat og døgverða, eins og tey hava møguleika at verða við í tiltøkum innan list. Í lötuni hava vit 42 børn hvønn gerandisdag. Í august byrjar fyrsta byggistig, har vit hava brúk fyri um USD 65.000. Til næsta byggistig, sum byrjar í august næsta ár, hava vit brúk fyri USD 65.300.

Ein serlig tøkk til skótahjálpin. Vit vilja serliga takka skótunum í Føroyum og ynskja teimum alt tað besta. Skótararnir hava við góðari tænaðu og kærleika gjørt kolumbiansk børn fegin við jólagávum og mati. Tey hava eisini givið teimum vón við stuðuli til tiltøk í okkara bygd, har vit á ein pedagogiskan hátt læra túsundir av dreingjum og gentum at liva saman í friði og at samstarva held-

ur enn at tey vaksa upp til kríggj. Við hjálp frá Jesusi byrja vit uppá lívsins verkætlan at gera hesi børn virdar íbúgvir, sum kunnu vera til gagns fyri landið.

Vit bjóða eini sendinevnd av dreingjum og gentum úr Føroyum at vitja okkum, so tey kunnu síggja hvar og saman við hvørjum vit nýta virðismikla stuðulin frá tykkum, sum við Guðs hjálp vónandi ikki verður tann síðsti. Í navninum hjá hesum dreingjum og gentum: Guð vælsigni tykkum og gevið tykkum nógv aftur. "Tey, sum sáa við gávumildni verður eisini givið við gávumildni frá Guði." 2. Korint bræv, kap 8.1.

Vit takka somuleiðis fyri allan tann kærleika, solidariska hjálp og gestabliðni, sum tit góvu Tito Mora, tá hann var í Føroyum. Hann, saman við Erik Rortveit og Havstein Klein og familju, føroyingum, sum lesa á seminariinum í Stavanger, sum Tito hevur givið góð ummæli, eru vorðin veruligir apostlar hjá Guði, fjarskotnir missionerar hjá Kolumbia. Vónandi, um Guð loyvir hesum, kunnu tit í framtíðini koma her yvir at hjálpa til saman við okkum eina tíð. Tað, sum tit í Føroyum fáa av kærleiks ofrum (pengar og gávur) og solidariteti, kemur alt til sættis á røttum stað fyri at hjálpa kirkjuligum og sosialum verkætlanum, sum vit skipa fyri í Kolumbia. Hesar verkætlanir eru fyri dreingir og gentur, ið eru krígsoffur,

Tito biskupur saman við Tummas Lauritsen frá føroyska skótahjálpin.

mammur og onnur fólk, ið eru skadd av dagliga harðskapinum í økjum, har Fundación y la Comunidad de Jesus hevur sítt arbeiðsøki.

Fiskiveiðuverkætlan Tito hevur upplýst okkum um stóra áhugan, sum Føroya Fiskimannafelag v. Óla Jacobsen hevur fyri at stuðla eini verkætlan fyri fiskimenn í Kolumbia. Endamálið er at hjálpa útróðrarmonnum á smábátum at menna sín fiskiskap. Hesir útróðrarmenn eru fátøk fólk, sum liva undir vánaligum korum. Tito hevur fortalt okkum um framúrskarandi leiðslu háttin hjá Óla Jacobsen í fiskimannafelagnum, um vælfærdina hjá hansara landsmonnum og um visionirnar at stuðla øðrum í fátøkum pørtum á jørðini.

Tá eg fari til Stavanger í oktober í ár, vænti eg, at eg havi við mær eina verkætlan, sum vísur mál og figgjarætlan fyri umrøddu ætlan at menna økini, sum liggja út móti Stillahavinum og Atlantshavinum í okkara landi. Lat meg eisini nevna her, at tað hevði glett meg

ómetaliga nógv at møtt tykkum persónliga í Stavanger í oktober.

Guð vælsigni tykkum.

At stuðla er ein góður eginleiki. Tað er hugaligt at kunna stuðla einum góðum endamáli, og so at fáa at vita heilt ítøkiliga, at hetta hjálpir ávísam fólki langt burturi. Tað er tað, sum er hent í hesum málinum, og tað er hugaligt at kunna eiga sín part í hesum fittu smílum.

Fiskimannafelagið gav – í sambandi við vitjanina hjá Tito – ein lítlan stuðul til umrøddu útróðrarmannaverkætlan, og hetta er eftir øllum at døma eisini komið væl við. Vit fara at greiða nærri frá henni, tá umrødda tilfarið er komið. Men her er eisini upplagt hjá føroyskum fiskivinnufeløgum at gera ein innsats við at stuðla lagsbrøðrum at fáa tað eitt sindur betri. Hetta er ikki vanlig neyðhjálp, men hjálp til sjálvhjálp.

Vit farauttan iva at frætta meira úr Columbia.

Fegin børn sum eru leskað kanska eisini úr Føroyum.

Barnagarður stuðlaður úr Norðurlondum.

Býlingurin Las Flores (blómurnar) hjá fiskimonnum í Bocas de Ceniza, Barranquilla.

Vinnudagurin 2005

Hvat hendir?

www.sansir.fo

Kom á Vinnudagin 2005 í Norðurlandahúsinum 23. september

Eftir nøkur lagalig ár, stendur føroyskt vinnulív aftur á einum vegamóti. Stórar rembingar eru í altjóða fiskivinnuni, har knallhørð kapping krevur nýhugsan. Kunningartøknin ger sær slóðbrótandi royndir í hesum døgum,

oljuvinnan er framvegis ein móguleiki, og einastaðni í havsbrúnni bleiktrar Visjón 2015 sum eitt mantra, ið boðar frá nýggjum tíðum. Hvat hendir? Hvørjir eru móguleikarnir? Og hvussu koma vit víðari?

Björgólfur Guðmundsson, nevndarformaður í Landsbanka Íslands, fer at greiða frá íslenska ævintýrinum, sum sæst aftur í risailøgum í útlandinum.

Vinnuhúsið skipar 23. september fyri árliga vinnudegnum 2005, har innbodnir røðarar geva sítt boð upp á framtíðina.

- 13.00** Jóhan Páll Joensen, formaðurin í Føroya Arbeiðsgevarafelag bjóðar vælkomin
- 13.10** Bjørn Kalsø, landsstýrismaður í fiskivinnumálum
- 13.20** "Kunnu vit sum fiskaframleiðarar klára okkum uttanfyri ES?"
Atle Ejde, stjóri í Pan Fish og formaður í norska havbúnaðarfelagnum
- 13.50** "Avbjóðingin hjá smáum fyrirkomum í altjóðagerðingini"
Tage Koed Madsen, professari á Syd Dansk Universitet
- 14.20** Steðgur

- 14.50** "Privatiseringar geva vøkstur" – um stóru framgongdina hjá íslenskari vinnu
Björgólfur Guðmundsson, nevndarformaður í Landsbanka Íslands
- 15.20** Visjón 2015
- 15.40** "Globaliseringens udfordringer"
Hans Skov Christensen, stjóri í Dansk Industri
- 16.10** Stuttur steðgur
- 16.25** Um bókling, sum kemur út á vinnudegnum, Björgfríð Ludvig
- 16.35** Heiðursprógv fyri serligt átak
- 16.50** Ársins virkið 2005 verður kosið
- 17.20** Liðugt í Norðurlandahúsinum
- 19.30** Galladøgurði á Hotel Føroyum

Tilmelding innan 16. september á www.industry.fo ella við at ringja til Vinnuhúsið.

VINNUHÚSIÐ
House of Industry

Smærugøta 9a, FO-100 Tórshavn
Tel 30 99 00, Fax 30 99 01
industry@industry.fo, www.industry.fo

Andrass og Marit saman við börnunum Jóannes og Bjørt.

Nógv er gingið aftur á í Fugloy. Lítið er av fastbúgvandi fólki, og tað sama kann sigast um talið á fiskimonnum. Fyrra partin av hini øldini mundu vera einir 30 fiskimenn bert á Kirkju, umframt teir sum vóru í Hattarvík. Taka vit Fugloynna sum heild, vísa hagtøl hjá FF, at í 1962 vóru 33 fiskimenn, men longu í 1970 er talið komið niður á 17. Í dag eru bert tveir eftir, og stórt minni kann tað so ikki verða.

Samstundis er fastbúgvandi fólkatálið minkað munandi. Á vetri búgva færri enn 10 fólk í Hattarvík, og ikki nógv fleiri enn 10 á Kirkju.

Flytingin tók dik á seg í línubátatíðini. Fráflytingin av fiskimonnum tók rættuliga dik á seg í línubátatíðini, sum av álvara tók seg upp fyrst í 60-unum. Hesa tíðina vóru bátarnir til saltfisk um summari. Tá kundi sleppast heim millum túrar, men tá skipini vóru á ísfiski um veturin, varð steðgað so stutt, at tað als ikki var hugsingur um at sleppa til hús, og tá var nógv lættari at búgva í Klaksvík.

Tveir fiskimenn eftir Fyrstu ferð vit vóru í Fugloy – í 2001, vóru tveir fiskimenn í Fugloy, og báðir búðu á Kirkju.

Annar er Johan, sonur Lauru og Absalon Lydersen. Johan hevði búð í Klaksvík, men er nú fluttur út aftur á Kirkju. Hann hevði siglt við m.a. "Næraberg". Vit hittu Johan aftur í fjør, men hesa ferð var hann til skips, men hann býr framvegis á Kirkju.

Fyrsti nýfðingurin í 15 ár
Hin fiskimaðurin er systirsonur Johan, tann 24 ára gamli Andrass í Frammistovu. Hann hevur m.a. verið kokkur við "Næraberg". Hann og Marit, sum eisini eru av Kirkju, eru einasta barnafamiljan í allari oygni. Tey eiga 4 ára gamla Jóannes og Bjørt, sum er nærur 2 ár. Men trupulleikin er bert, hvat henda lítla familjan kann vænta sær í framtíðini. Jóannes var fyrsta barnið í bygdini í eini 15 ár, og nú eru so tvey. Men sannlíkindini fyri øðrum barnafamiljum er ikki tann stóri. Og so er tað aftur, hvussu tað riggar at vera fiskimaður og at hava familjuna eftir á Kirkju.

Og so hvørjir møguleikar ein ungur maður hevur í oygni við at vera heima-maður.

Andrass hevur ikki verið burtur í ár, so mikið hevur verið at gera í oygni. Og börnunum er í hvussu er tryggjað skúlagongd, kanska enntá til 10. flokk.

Seinasta skúlaár vóru tveir næmingar. Nú er tann eldri av teimum liðugur við 10. flokk, og so er bert ein næmingur eftir.

Vit hittu Andrass og fingi eitt prát við hann m.a. um fugl, sum altíð hevur havt stóran týðning fyri oygni.

Stóra fuglalandið er í Urðini norðan fyri oygni. Her er tað serliga lundi, sum kann fáast. Men her er ein serlig stovnsrøkt. Bygdirnar báðar Hattarvík og Kirkja skiftast annað hvørt ár um at fara í urðina at fleyga lunda. Í ár er tað Kirkja, sum eigur tørn.

Men sum tað hevur verið alment frammi, so stendur illa til við lundanum. Orsøkin er manglandi matur. Føðin hjá lunda er smá nebbasild og einki annað. Lundin er ein hugtakandi fuglur. Ikki minst leikluturin hjá

Enn eru fiskimenn í Fugloy, men hvussu leingi?

Vit hava aftur verið í Fugloy í ár. Hetta er ein so hugtakandi oyggj, at hevur ein fyrst verið her eina ferð, so er umráðandi at koma aftur higar. Tað skal eisini sigast, at áhugin gjørdist ikki minni eftir samrøðuna við Eliesar Sørensen, ættaður av Kirkju, fyri tveimum árum síðani. Tá var hann knapt 98 ár, so tað er ikki ringt at rokna út, at nú nærkast ein stórir rundur føðingardagur.

sildberanum, sum kann hava 20-30 nebbasildir í nevinum, tá hann kemur heim aftaná veiðuferð. Og tað er enn eingin sum kann geva nakra frágreiðing um, hvussu lundin kann hava allar hesar nebbasildirnar í nevinum uttan at missa nakra, so hvørt ein kemur afturat.

Seinastu árin hevur nebbasildin svikið. Hetta merkir, at pisurnar fáa einki at eta og tí doyggja í hungri. Spurningurin er, um hetta hevur nakað samband við, at nebbasildin hevur svikið nú 3. árið á rað í Norðsjónum. Sum tað hevur verið umrøtt her í blaðnum, er hetta komið sera illa við hjá donskum fiskimonnum, sum als ikki eru vanir við, at nebbasildin svikir meira enn okkurt einstakt ár.

Lomvigi og terna liva eisini av nebbasild. Men hesir fuglar veiða bert eina nebbasild í senn, og teir fara eftir teimum størri fiskunum.

Annars heldur Andrass, at tað tykist okkurt ólag at vera í náttúruni. Tað er nevnliga nógv til av skarvi í urðini, og teir fáa heilt fitt av skarvsungum, sum er leskiligur matur.

Men eisini út fyri bygdini á Kirkju er okkurt, sum er broytt. Vanliga plaga teir hesa tíðina at fleyga havhest. Men hann kemur als ikki so mikið nær landið, at tað ber til at fleyga hann. Hann savnast í stórum flokkum beint út fyri bygdini, og júst so langt frá, at hann ikki kann røkkast frá landi. Tað sær út, sum at føðin hjá havhestinum hevur flutt seg júst henda stutta teinin.

At tað stendur so illa til við fugli, ger tað ikki lættari at lívbjarga sær í einum slíkum samfelagi, tí serliga lundin kann vera eitt gott ískoyti sum inn-tøka.

Ferðamøguleikar
Ein møguleiki skuldi verið ferðavinna á sumri, men her heldur ikki so nógv. Teir á "Másanum" halda ikki, at nakar vøkstur er í ferðamannatalinum. Eitt av lokalu ferðafólkunum við "Másanum" helt, at hóast túratálið er økt, so minkar talið á teimum sum ferðast.

Vit hava sagt tað fyrr, at Svínø og Fugloy eru perlor, sum fremmand ferðafólk helst høvdu goldið nógv fyri at sæð.

Tað ber til at skipa fyri eindagstúrum til hvørja av hesum oyggjum. Men tað ber eisini væl til at skipa fyri tveimum dagatúrum til báðar oyggjarnar. Farið kann verða á morgni fyrra dagin og komið kann verða aftur á kvøldi seinna dagin. Tá er neyðugt at gista antin í Svínø ella Fugloy, men við øllum teimum tómu húsunum, er hetta vælsagtans bert ein spurningur um fyriskipan. Tað var júst ein slíkan túr, vit gjørdu hesu ferð, og tað riggaði sera væl.

Tað var hugaligt at merkja blíðskapin alla staðni har vit komu. Hetta er nakað sum hugtekur fremmand ferðafólk. Sigast skal eisini, at hvørja ferð vit eru á slíkum støðum, er grundarlag fyri nýggjum frásagnum.

Ferðin til Kirkju hesa ferð varð annars fyri at útvega tilfar til eina grein um bygdina í samband við ein stóran føðingardag, sum verður í heyst.

Vitjað var í gamla handlinum hjá Søren Pram Zachariassen. Hesin er sum eitt fornminnisavni, har okkurt spennandi verður at frætta út á heystið.

Tað hevur ikki verið lætt at búgva í Fugloy. Torvið mátti fáast hinumegin fjørðin í Svínø, og síggja vit her torvheiðarnar hjá Fugloyingum.

Hetta er gamla handlin hjá Søren Pram Zachariassen, sum vit fara at hoyra meira um seinni í heyst. Á trappuni eru bretsku hjúnini Clive og Nicola, sum vit fara at frætta meira um seinni...

Uppskot til granskingarætlan:

Dygdarmeting av fjølmiðlunum

Sum kunnugt er einki orðaskifti um fjølmiðlar í Føroyum. Allir tíðindamenn meta seg sjálvar at vera so fullkomnar, at einki er at tosa um.

Tíðindafólk hava nakað av tí sama eginleika í Danmark, men her er hóast alt mark fyri, hvussu langt fjølmiðlarnir sleppa. Er talan um greiðar ósannleikar verða teir loftaðir, og tá kann tað fáa avleiðingar so ella so.

Vit høvdu í seinasta blað eina frásøgn um virkandi tíðindaleiðaran í danska TV2, sum mátti leggja frá sær, tí hon longri enn gott var helt fast um tíðindi, sum vóru skeiv. Men at enda mátti TV2 so taka hesi tíðindi aftur, eins og teir í fjør máttu taka tíðindini um føroyskar fiskimenn aftur.

Henda seinasta hendingin hevur skapt eitt rættiligt orðaskifti um fjølmiðlar í Danmark. Ásannað verður, at fjølmiðlar hava sera ringt við at viðurkenna mistøk. Smærri feilir verða kanska rættaðir, men hildið verður fast sum longst um tey stóru mistøkini. Og longri hildið verður fast um tey, tess verri er sjálvsagt at bakka.

Hetta er enn verri í Føroyum. Men meðan einki hendir hjá okkum á hesum økinum fyri at tryggja ein rættari tíðindaflutning, so hendir hóast alt nakað nógv í Danmark. Her hava teir eitt Pressenævn, sum eisini virkar fyribyrgjandi. Men afturat hesum hava summir av teimum stóru fjølmiðlunum fingið ein óheftan persón at hyggja at klagum, sum koma inn. T.d. hava teir á Politiken ein "læsernes redaktør", og Danmarks Radio hevur nakað tað sama. Hetta er gjørt út frá teirri grundgeving, at so væl viðkomandi journalistur sum tíðindastjóri við ábyrgd, hava sera trupult við at síggja nakrar feilir hjá sær sjálvum. Men munurin millum Føroyar og Danmark er kortini, at avleiðingar, sum tær umrøddu við TV2 als ikki høvdu komið fyri.

Tað er eyðsýnt fyri vanligum skilafólki í Føroyum, hvussu vánaligur føroyskur tíðindaflutningur er. Fyri tað fyrsta er hann fyri ein stóran part grundaður á innsend tíðindaskriv, sum verða upplisin/endurprentað ókritiskt uttan nakra sum helst viðgerð.

Síðani er tað prioriter-

Hetta er ein samandrátur av tíðindunum um ferðina hjá Føroya Banka, sum tey liggja inni á heimasíðuni hjá útvarpinum. Tað er sera eyðkent fyri føroyskan journalistikk, at útvarpsmaðurin **ikki** tekur tað við, sum **ikki** hóskað við tann boðskap, sum hann vil bera lurtarum. Tað hevur ongan áhuga, at talan eisini var um eina vinnuvitjan, og enntá um eina sera gagnliga vitjan, sum greitt verður frá aðra staðni í blaðnum. Hetta tekur grundarlagið undan royndini hjá útvarpsmanninum at draga skattavaldið inn í málið.

Hvussu heiðurligur hesin útvarpsmaður má vera prógvast einsamalt av, at í sjálvari sendingini verður ferðin skírd **marglætisferð** fyri at geva lurtarunum ta fátan, at talan hevur verið um oyðsl. Veruleikin er tann, at tað varð ferðast á bíligasta hátt. Kr. 7.000 fyri ferð til París við gisting í fyra nætur er ikki á nakran hátt "marglæti". Hetta kann útvarpsmaðurin fáa váttað frá sínum egna stjóra sum eisini var við.

ingin av øðrum tíðindum. Her skal aftur verða tikið til útvarpið sum er tann mest maktfulli fjølmiðilin. At øll eru noydd at gjalda fyri hesa tíðindatænastuna má eisini geva borgarum rætt til at finnast at. Men stóðið er tað sama hjá øllum teimum stóru miðlunum.

Lokalnevndin hóttan móti rættartrygd! Her skal takast eitt dømi. Tað hevur verið ein hópur av tíðindasendingum um ta sokallaðu lokalnevndina, sum skal viðgera kærur um politiið, og aðrar sendingar hava verið um arbeiðsháttin hjá lögregluni. Hetta hevur verið blást upp í fleiri umfórur, sum um vit hava tað reina lógloysi innan lögregluna í Føroyum, og at hon er **einasta** hóttan móti okkara rættartrygd.

Sjálvsagt skulu fólk, sum eru komin uppá tvørs av lögregluni hava sína rættartrygd.

Men hetta skal ikki vera minni galdandi fyri okkum onnur, sum ikki koma soleiðis fyri. Tað er alment kent, at tær mest grundleggjandi rættarreglurnar ferð eftir ferð verða brotnar av okkara egnu myndugleikum, uttan at hetta verður tikið uppá tungu av nøkrum av teimum,

eftir egna tykki, professionellu fjølmiðlunum. Um røðan valdast nevniliga, hvønn og hvat tað snýr seg um. Tað ræður um at sleppa undan at ganga føroyskum myndugleikum ov nær. Tá er tað meira vandaleyst og kanska enntá meira populert at leggja eftir einum donskum myndugleika, sum hóast alt liggur ártíggir frammanfyri okkara myndugleikar hvat rættartrygd viðvíkur.

Fólk verða sett í gapistokk við ongum endamáli Tað ódámiga við hesum tíðindaflutningi var annars, at ein nærum navngivin familja má hava kent seg setta í gapistokk á ein hátt, sum neyvnan nakar okkara hevði brýggjað seg um. Og fyribils er í hvussu er staðfestast, at einki grundarlag hevur verið fyri umrødda tíðindaflutning.

Talan er um tilvildarligan og populistiskan tíðindaflutning, har einki prinsipp er galdandi og alt valdast hugburðin hjá viðkomandi tíðindamanni.

"Marglætisferðin" Eitt annað dømi er tíðindini í útvarpinum um "marglætisferðina" hjá Føroya Banka. Sjálvsagt er einki at siga til, um fólk halda

eina slíka ferð verða misbrúk av (almennum) peningini. Men allarminsta krav má vera, at tey í hvussu er kunnast á ein reiðiligan hátt, so skulu tey nokk gera sína niðurstøðu um tað.

Í hesum førinum er tað heilt greitt, at yvirskriftin er gjørd fyrst, og restin síðan er snøggað til hana. Ørindini hjá útvarpsmanninum liggja í orðinum "marglæti", sum merkir "luksus". Hvussu í víðu verð kann ein ferð við yvirnátting í fyra nætur í trýstjórnaðum hotelli í París fyri kr. 7.000 vera nakað luksus ella marglæti? Tað fekst ikki ein biti á flogferðini til og úr

París, uttan at goldið var fyri hann. Tað varð nevniliga ferðast á bíligasta hátt.

Tað fór meira tíð til vitjanina í Boulogne, sum gjølla er greitt frá í aðrari grein, enn til fótbóltin. Men hetta hevði stórt sæð ongan áhuga fyri útvarpsmannin. Hvussu tað verður manipulerað við tíðindunum sæst á heimasíðuni hjá útvarpinum, har vinnuliga íkastið til ferðina als ikki verður nevnt, hóast útvarpsmaðurin veit sera væl, at tað eru gjørdar hundraðir og kanska túsundir av ferðum, eisini slíkar sum eru goldnar av tí almenna, við minni fakligum innihaldi enn her var talan um,

uttan at nøkur skattarokning er send ella at útvarpið hevur beit skattavaldið eftir teimum.

Her er talan um óheiðurligan tíðindaflutning so tað forslær. Útvarpsmaðurin hevur við nøkrum fiffum og snaringum fingið pumpað eina uppá seg smá tíðindi upp við tí endamáli at leggja banka og viðskiftafólk undir at luska við borgarans pengum og enntá at vilja sleppa sær undan skatti.

Til "forsvar" fyri henda tíðindamannin skal sigast, at hetta er grundarlagið fyri føroyskum tíðindaflutningi yvirhøvur, soleiðis sum hann eisini er blástemplaður av lögtingsins umboðsmanni. Tað sum umræður er við negativiteti at sáa split í samfelagið, og at gera flest møguleg til størri ella minni skurkar.

Neyðugt er við kvalitetseftirliti

Orsøkin til hetta skil er tann, at tað er einki eftirlit á hesum øki, og tað onga staðni har ein kann kára. Eitt frábøðað fjølmiðlaráð, sum verður dominerað av fjølmiðlunum sjálvum, er verri enn einki.

Tað eigur at verða gjørt eitt dygdareftirlit av føroysku tíðindatænastuni. Nú so nógv verður tosað um gransking, hví ikki gera ein granskingarætlan, sum hann meta um, hvørt fjølmiðlarnir liva upp til tey krøv, sum sett verður óheftum fjølmiðlum í einum demokratiskum samfelag.

Vit vilja fegin medvirka til eina slíka gransking!

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítill skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjóvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Tá danska pressan var til fals fyri nasistunum

Vit hava í báðum teimum seinast undanfarnu bløðunum havt eina skakandi frásøgn um, hvussu ein ung jødagenta í Týsklandi upplivdi nasismuna. Og hetta er bert ein brotpartur av teimum ræðuleikum, sum nasisman stóð fyri. Vit fara, bæði í hesum og í komandi bløðum, at hava frásagnir, sum undirbyggja fatanina av, hvussu devilskur hesin politikkurin var.

Men tað, sum undrar eftirtíðina, er, hvussu leingi umheimurin royndi at tekkjast hesum politikki. Hitler tók valdið í 1933, og tað var heilt skjótt eyðsýnt, hvat hann stóð fyri. Hóast hetta, kundi t.d. Jyllandsposten so seint sum í 1938 skriva, at teir væl skiltu, at týskarar vildu sleppa av við jødar, sum vit vistu á í næstseinasta blaði.

Hetta vísir, at sjálv tann í dag framkomna danska pressan er eitt ræðandi dømi um, hvussu fjølmiðlar kunnu vera til fals.

Stýrd við lýsingum
Ein háttur av stýra pressuna var við lýsingum. Í Berlin fylgdu teir væl við tí, ið var skrivað í donskum bløðum. Ein serlig nevnd gjørdi tilmæli um, hvar lýsast skuldi. Í eini

fundarfrágreiðing frá 24. apríl 1934 fáa donsk bløð hesi ummæli:

Berlingske Tidende... er tyskvenlig og má anbefales (til annoncering) på grund af dets indflydelse.

Dagens Nyheder. Indstillingen fra denne avis' side overfor os har forbedret sig. Mod annoncering næres ikke længere betænkelighed.

Der advares mod **"Politiken"**. Annoncetegning skal indstilles på grund af fornyede stærkt tysk-fjendtlige indslag. (Hetta virkaði, og Politiken varð tikin aftur til náði.)

Jyllandsposten... har en næsten nationalsocialistisk indstilling.

Heiðurligur journalistur svartlistaður av sínum egnu Í donsku pressuni var ein serstakur heiðursmaður í hesum tíðarskeiðnum. Hetta var Nicolaj Blædel. Hann tordi at ávara ímóti teirri framtroðkandi nasismuni, og hetta gjørdi hann m.a. í Berlingske Tidende. Eina oddagrein í oktober 1938 – aftaná ta tiltiknu München semjuna – sum gav Hitler páskotið um at taka Tjekkoslovakíu, endaði hann við hesum orðum:

"Fremdeles oplyser Prag,

at femte zones indlemelse i Tyskland vil betyde, at 800-850.000 tjekere går til riget. Deres vilkår bliver ikke lette. Ifølge "Times" referat oplyste ved underhusets onsdagsdebat den liberale politiker Acland, at han der lige var kommet flyvende fra Prag havde set en ung tjekkisk kvinde med hagekorset indbrændt med gloende jern på brystet, og at en læge havde fortalt ham, at han havde behandlet et otte måneder gammelt barn, på hvis pande ligeledeset hagekors var indbrændt..."

Dagin eftir skrivaði Berlingske Tidende:

...I den ledende artikel i Berlingske Aftenavis for i aftes forekom i en omtale af den tjekkiske befolkning, der vil overgå til Tyskland, følgende linjer: (Síðan verður umrødda brot endurtikið.)

Vi beklager fremkomsten af disse linjer, idet der i beretningen om en i sig selv lidet utroværdig og i hvert fald for os ukontrollabel beretning kan indlægges en antydning af, hvordan den tjekkiske befolkning som sådan kan forventes at blive behandlet. Formod-

ninger af denne art ligger "Berlingske Tidende" fjernt...

Henda undirbrottligheitin talaði fyri seg sjálva. Øll vistu, hvat ið gekk fyri seg, og júst dømið um brennimerkingina var lítisvert í mun til nógv annað sum nasistarnir framdu.

Veruliga orsøkin til hesa undanstøkking var, at týska sendistovan í Danmark hevði, sum ofta fyrr, talað at, og eftir týskum boðum varð Blædel burturvístur frá sínum skrivivirksemi.

Síðan hevur Politiken eina viðmerking, sum eisini er ein vátan um undanstøkking. Blaðið kundi hóast alt bara tagt. Men teir skriva:

En beklagelig episode ved et stort konservativt blad, og dette blads holdning efter episoden har givet anledning til en masse rygter og har skabt en vis urolig bekymring med hensyn til den danske presses frihed. Er den under pres og censur fra tysk side? spørger mange. Rygterne fortæller endog, at den tyske gesandt skal have grebet ind og forlangt afskedigelse af visse pressemænd.

Disse rygter er urigtige. Der foreligger intet om

Berlingske Tidende, sum er elsta blað í Danmark, verður ofta ímyndað, sum ein gomul "tanta". Men við umrødda hugburði í huga kundi blaðið eisini ímyndast á hendan hátt.

et tysk pres overfor danske bladredaktioner. Der foreligger derimod dette ved "Berlingske Tidende", at en fejlagtigt anlagt udenrigspolitisk linje, der på ingen måde har været til gavn for de nationale interesser, eksploderede i en desperation, som bladet nødvendigvis måtte tage afstand fra. Tilfældet Blædel er beklageligt... en begavet skribent med et stærkt lyrisk dramatisk temperament har ladet sig rive med og ikke tilstrækkeligt forstået, at udenrigspolitik i disse skæbnesvangre år hverken er lyrik eller dramatik, men nøgtern virkelighed..."

Eftirtíðin hevur prógv-

að, at henda skiving eisini var ein ússalig roynd at tekkjast nasistunum.

Tað skal sigast, at alt hetta hendi, áðrenn Týskland hertók Danmark, og danska pressan var heilt frí.

Men hetta sigur eisini nakað um, at tað als ikki er nøkur sjálvfylgja, at pressan veruliga røkir sínar uppgávur sum ein fræls pressa. Hesar royndir siga eisini, at tað er sera stutt loy frá at vera verulig pressa og til at vera ørindasveinur fyri ein ella annan.

Tað eiga vit eisini at hava í huga heima hjá okkum.

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

SKIPSTIMBUR & APTERING

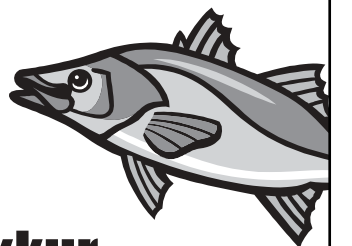
Vit átaka okkum alt arbeiði innan skipstimbur og aptering, so sum nýggja messu, brúgv ella lugar.

Sp/f Skipstimbur og aptering

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

AGN

**sild
tobis
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR
telefon: 448095 · fax: 448744

Vitja eisini heimasíðuna hjá Føroya Fiskimannafelag: www.fiskimannafelag.fo

Alfred og Jens Petur Egholm:

At taka úr
blaðnumSíðurnar 9,
10, 15 og 16
kunnu takast
úr blaðnum

Tværsjóhetjur

Fyri góðum ári síðan savnaðist ættin hjá Onnu Sofíu og Johan Hendrik Egholm til eina ættarveitslu. Og tey bæði eru verd at minnast, tí eftirkomarar teirra eru ikki færri enn 350.

Tey bæði áttu 11 børn, sum hvør í sínum lagi komu at gera vart við seg. Tveir av synunum gjørdust eisini kendir skiparar, og vóru teir Alfred,

vanliga kallaður Affe, og Jens Petur, vanliga kallaður Des, Egholm. Hvør í sínum lagi framdu teir bjargingarbrøgd, sum gjørdust ein partur av føroysku siglingarsøguni.

Vit hava savnað nakað av tí, sum er skrivað um teir báðar og um teirra bragd, og er hetta eitt hóskaði íkast til hesa familjusøgu.

Hendan greinin er tikin úr Sosialinum fyri 23.mars 1935 og er um tá "Mignonette", sum Jens Petur Egholm førði, bjargaði manningini á "Langanes".

Tá ið "Langanes" kom í havsneyð og skipbreytst á Suðurlandinum

Eftir samrøðu við teir skipbrotnu menninar.

Leygardagin hin 16. í h. komu teir skipbrotnu á "Langanes" heim úr Íslandi til Føroya við tí íslenska skipinum "Góða-fossi".

Vit hittu teir á máli og bóðu teir greiða okkum frá tilgonguni.

Tað vóru overvaðir menn og av vandanum merktir menn, vit hittu. Hugurin og yvirbragðið var tungt og knógvað. Tað var sum um minnið um hina herviligu náttina hevði rist seg so í hvørja nerv og sálir teirra, at teir illa kundu tala uttan sinnisrørslan merktist at darra í hvørjum orði, sum ikki lógið var.

Vit taka upp aftur her teirra dramatisku frágreiðing.

Brotasjógvur soraði alt

Hvussu gekk vanlukkan til? spyrja vit.

– Tað var ódnarveður. Stormur og øgiligur sjógvur. Ein ótti var á okkum øllum – sum tað ofta er fyri ófrættum, og tá ið harðveðrið, stormurin og havódnin versna í hvørjum og skaka hitt lítla farið, so tað darrar í hvørjum spreki.

Tað var mánkvøldið kl. 9-9½ hin 11 í h., móti grækarismessunátt, at ólukkan hendi.

Vit lógu vestur úr Vestmannaoyggjunum, einar 35-40 fjórðingar úr landi. 3 menn vóru uppi á vakt, 2 í stýrihúsinum og 1 stóð í kappanum frammi. Knappliga kemur ein ovurstórur brotasjógvur. Teir síggja hann, gera róp

"Langanes"

"Mignonette", her Des var skipari.

í og varskógva og leypa niður undir. Bestimaðurin varð tó hangandi hálvur í kappanum. Luftpressið var so sterkt, at hann skaldi ikki at sleppa niður undir. Alt í skipinum uttan

sjálv maskinan breytst leyst og slongdist yvir í stýriborð. Kolið breyt seg upp ígjøgnum dúrkið, slongdist upp úr kjallaranum upp í koyggjurnar, bæði yvir- og undir-

koyggjurnar, fúkandi um oyruni á mannskapinum, ið saman við koyggjuklæðum og øðrum fór sama vegin. Summir av monnunum havnaðu í kolkjallaranum, summir í stýri-

borðskoyggjunum. Tað farligasta var saltið, ið alt fall yvir í sama borðið.

So skjótt, sum mannskapið var komið aftur á fótur aftaná hetta herviliga kastið, lupu vit allir á dekkið. Tað var ein ræðusjón, ið vit har sóu: afturmasturin, fiskakassin, stúttur, svínaryggurin í bakborð var brotið burtur. Bummurin hevði kvett lævantini. Skipið lá vatnrætt á liðuni. Stórseglið var fult av sjógv. Saltið og alt leyst undir dekknum var jú kastað yvir í læborð – hetta saman við tí fulla stórseglinum gjørdi tað ómøguligt hjá skipinum at reisa seg. Vit hugsaðu, at skipið sakk beinan vegin. Men tá ið vit merktu, at tað varð flótandi, gav skiparin orðar at oysa. Men tað var ikki so lætt at koma til arbeiðis. Ódnarveðrið helt á við sama lag. Mannskapið hevði einki skjól, hevði einans luðlúnning at krækja seg fastan til. Og so var pumpan komin í óstand og kundi ikki brúkast. Sjógvarnir vórðu við at bróta inn yvir skipið, tó ikki so stórir, sum hin ræðuligi skaðasjógvurin.

Fyri at bjarga lívinum máttu taljurepini á stórmastrini í luð kappast. Hvør maður hevði nóg mikið við at halda sær. Tað var tí at vága lívið at slepp sær so frætt sum kravdist fyri at kappa – hvussu tann, ið hetta gjørdi, fekk seg fastan aftur og ikki reykt fyri borð við masturini, er okkum ófatiligt.

Tá ið masturin var fallin fyri borð, reisti hon seg

eitt sindur á aftur, og roynt varð nú at sleppa niður undur aftur fyri at koma til at skumpa salt úr læborði aftur í luborð. Tað komst okkum sum eitt undur, at tað fyrsta, vit komu framá, vóru nakrir spakar og nakrar spanir.

Tveir mans fyri borð. Tá ið vit komu upp á dekkið aftaná hin stóra sjógvin, hugsaðu vit sum sagt, at vit fórust við tað sama. Rópin um hjálp í neyðini vóru hjartaskerandi. Tað vóru teir, sum hetta var fyrsti túrurin hjá. Og tað var eisini eitt Guds undur, at ikki tveir sjólóttust við tað sama. Ein sjógvur kom líka aftaná, at vit vóru upp komnir. Hann tók tveir við sær, annan út á stokkin og hin heilt fyri borð. Hin fyrri flotnaði inn aftur. Hin seinni kom aftur við loringini. Har stendur ein Sunnbingur, ein sonn kempa. Hann sær hann, og hóast hann hevur ilt við sjálvur at halda sær, sleppur hann aðrari hondini, rættir seg eftir honum, fær í hann, og við eitt ómenniskjaligt tak syftir hann hann inn aftur á dekkið. Henda bjargingargerð av Sunnbinginum Hjalmar Thomsen var ein reystmansgerð, ið hevur uppiðborið medaljuna, so satt sum nøkur hevur gjørt tað.

14 tímar í bardaga móti havsins ódn. Vit fóru so undir at oysa og skumpa salt. Sjógvurin stóð upp um motorin í maskinrúminum, upp und-

Framhald á næstu síðu

ir "gallarið" í kahúttini og upp um beinkirnar har frammi og væl upp um banjara í lastini.

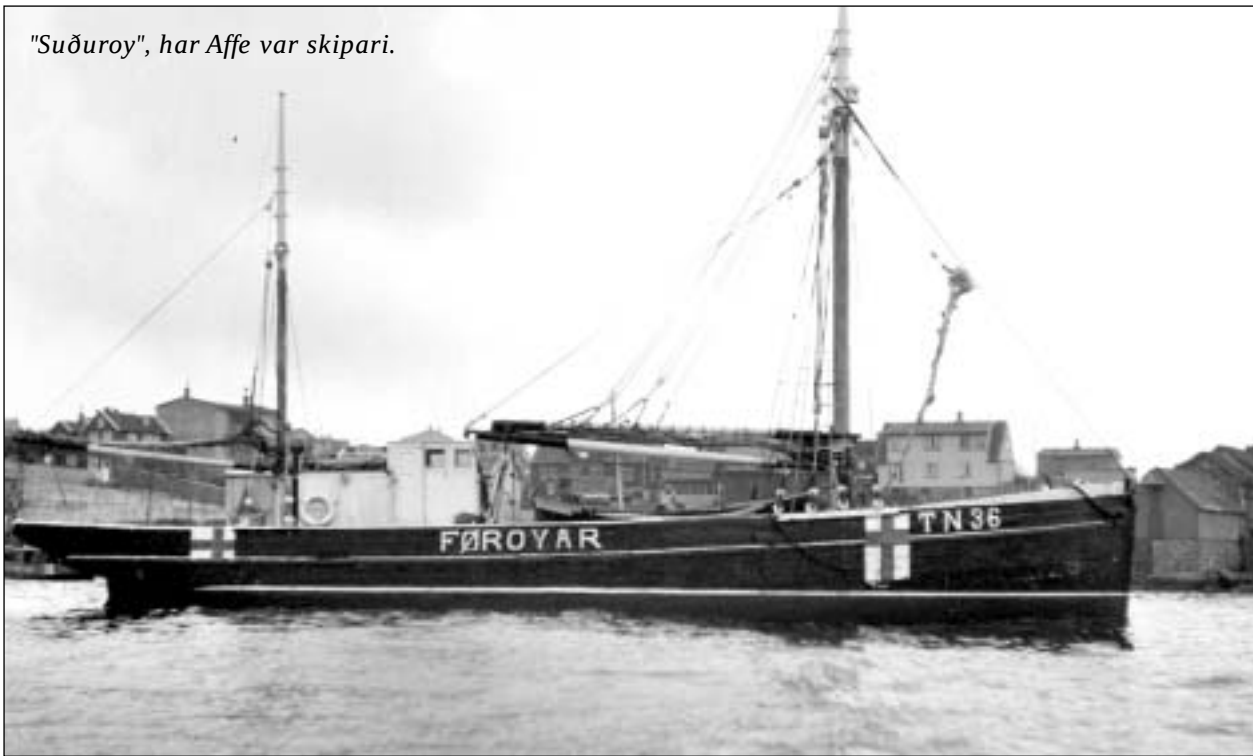
Tað varð oyst alla náttina út á næsta dag í 14 samfullar tímar. Tá vóru vónir um at fáa motorin í gongd, um hann var heilur. Motorpassarin fór so niður undir at arbeiða uppá motorin. Og tað eydnaðist. Men veðrið var enn tað sama. Tað stóði einum roki. Eingin var kumpassin at stýra eftir. Men skiparin meinti, at ættin var tann sama. So varð lensa í hálvan annan tíma eftir landi. Flestir av okkum høvdu ikki smakkað mat í 20 tímar. Tað einasta vit fingur fatur í, var ein kassi av mjólk".

Mignonetta sum ein frelsandi eingil

Tá vildi so væl til, at vit hittu "Mignonette" beint á vegnum. Vit luffaðu til hana og róptu um bjarging.

Hon legði seg í luð av okkum á sama bógv og setti bátin út við línunum á og tveimum pøsum at oysa við, bundnar undir bekkini. At seta menn í bátin var ov mikið hættisligt, og eisini vildu teir tikið pláss upp. Tað galt jú um at bjarga so nógvum í

"Suðuroy", har Affe var skipari.

senn sum møguligt.

Báturin dreiv undan veðrinum niður á okkum. 5 menn lupu í hann. Hann dreiv undir luðloringina, men eingin skaði hendi, tibatetur. So háláði manningin á "Mignonette" bátin til skipið. Soleiðis varð farið fram fyra ferðir í røkur. Til ta fjórðu ferðina vóru skiparin, motorpassarin og 3 menn eftir á "Langanes". 3 menn lupu í bátin. Tá teir á "Mignonet-

te" háláðu til, slitnaði tog-ið. Teir triggir menninir settu fótur í bekk at rógva aftur til "Langanes" fyri at bjarga skiparanum og motorpassaranum. Skiparin var síðsti maður, ið leyp í bátin. Fýra settust nú at rógva og fimti at oysa. "Manerað" var á "Mignonette" fyri at koma til bátin. Báturin fekk tá ein so stóran sjógv, at hann fylltist og var líka við at farast – kom bert ein

lítill sjógvur tá í lötuni afturat, var úti við teim. Teir róðu fyri lívinum, og tað eydnaðist at koma at borði í øllum góðum.

Vit komu at kalla naknir í bátin, øll klæðini vóru mist.

Farið verður av skipinum

– Vit hugsaðu um at søkka "Langanes" við at opna frá botnventilinum. Men tað tordu vit ikki. Tí opnaðu teir, ið seinast fóru av

"Langanes" fyri botnventilinum ella slóu hol á tað, var tað eins og tað sama at søkka seg sjálvar, ífall báturin varð mistur á vegnum millum skipini ella knasaðist við skipsborðið. Lúkurnar vóru tó tiknar av.

Talað var eisini um at royna at sleipa tað við "Mignonette". Men barometrið fall, og tað sá út til grimdarveður av nýggjum. Liggja um náttina yvir

einum myrkum vraki bar ikki til. Tað var ov hættisligt.

Seinri á degi kom "Havgásin" fram við vrakinum. Hon koyrði flaggið upp eftir "Mignonette", ið sigldi hana uppá "prai". Teir á "Havgásini" spurdu, um manningin var bjargað. Tá ið svarað var ja, fór hon sína kós – heldur ikki hon hætti sær at fara í holt við vrakið, so sum veðurstandurin var. Og ódnarveðrið kom eisini, so "Mignonetta" noyddist at leggja bakk um náttina. Dagin eftir í lýsingini helmaði í, og varð farið aftur at sigla.

Vit komu til Vestmannaoyggjarnar kl. 4 s. p. hin 13. Móttøkan var sera góð, og biðja vit tygum skriva eina hjartaliga tøkki til skiparin og manningina á "Minonette" fyri teirra hjálp og óføra góða viðferð á allan hátt. Teir verða seint gloymdir av okkum, sum teir eiga lívið í. Vit biðja tygum eisini skriva eina kvøðu og tøkki til teir frændir okkara Íslendingar, ið tóku ímóti okkum á sannan frændahátt, so frálíka blíðir og hjálpsamir teir vóru".

Des saman við konuni Fridu, sum var ættað úr Vík.

Børn teirra: f.v.: Elias, Johan Hendrik og Margit.

Jens Petur Egholm

Jens Petur Egholm andaðist 13. september 1982.

Í "Dimmalætting" 18. september 1982 skrivaði Eiden Müller hesi minningarorð um hann:

Tað tynnist – liðið av góðum, gomlum Havnarfólki.

Í vikuni komu deyðsboðini av Jens Peter Egholm, fyrrverandi skipari, vanligu Dess nevndur. Hann var, nú hann doyði, farin um tey 80, men vinfólk og kenningar, ið høvdu hitt hann bert stutt herfyri í túninum við hús, varnaðust ikki, at hann skuldi slókna so bráðliga.

Dess var runnin av góðari ætt, og systkini vóru mong í tali, ið ald vóru upp í barnaheiminum undir Glaðs-heyggi – og væl varð uppalt, tað var

Dess sjálvur dømi um.

Sum so mangur annar Havnardrongur tá í tíðini fór hann á ungum árum til skips, og manga baldruta ferð hevur hann havt undir Íslandi og í Grønlandi.

Skiparaprógv tók hann eisini ungur, og dúgligur skipari royndist mong, mong ár við sluppunum úr Havn. Eitt tann fyrsta, hann mundi føra, var "Prinsessan" – "Prinsesse Marie" – tá ein av minstu Havnarsluppum, bygd í Frederikshavn so langt aftur sum í 1891. Seinni kom hann at gerast skipari hjá svágrinum, Sofus Højgaard,

Sofus í Rituvík, á "Mignonette", og upp-aftur seinni var hann skipari hjá Petur Dahl, sála, ið m.a. átti "Torrasól", "Vársól" og "Guðrun Zo?ga"

Álitismaður var Dess Egholm alla sína tíð og ein vala borgari í heimbyi sínum. Ikki untust synunum báðum, ið sigla sum skiparar í danska handelsflotanum í langfarasigling, at síggja pápan aftur ella at fylgja honum til gravar í gjár.

Mong eru vit, ið við takksemi varðveita minnið um Jens Peter Egholm, og sum lýsa frið yvir minni hansara.

Jens Petur
"Des" Egholm.

Á fótbóltsferð við Føroya Banka

Vanliga skrivar FF-blaðið ikki um fótból. Men hesa ferð verður gjørt eitt undantak, tá vit kunnu umrøða fisk og fótból undir einum. Vit vóru við til fótbóltsdystin í Frankaríki!

Eg var ein av teimum, sum var við á fótbóltsferðini hjá Føroya Banka í Frankaríki. Skal sjálvsagt viðganga, at eg gjørdist rættliga paff, tá innbjóðingin kom; men tað skiltist, at bankin er høvuðsstuðul hjá landsliðum. Teir vilja fáa mest møguliga nyttu burtúr tí, og teir valdu tí at bjóða umboðum fyri føroysku vinnuna og arbeiðsmarknaðinum við til dystin, sum var seinasta leygardag.

Hetta var ein stórir gestur frá bankanum. Hann verður ikki minni av, at fakfeløg eisini vóru væl umboðað.

Sjálvur havi eg ikki tann stóra áhugan fyri fótból. Men á skránni fyri vitjanini var eisini ein dagur í Boulogne, har kunnast skuldi um fiskivinnu har á leiðini. Hetta var avgjørt ein viðkomandi vitjan. Boulogne er ein tann fremsti fiskivinnubýurin í Europa, har eisini fitt av fiski úr Føroyum er seldur. Frankaríki er ein stórir partur av okkara marknaði, og her ber væl til at fáa eina ábending um, hvat vit kunnu vænta okkum, tá talan er um marknaða- og prísgongd.

Tikið varð av tilboðnum, og tilsaman vóru vit eini 30, íroknað umboð fyri bankan, sum fóru úr Føroyum seinnapartin mikudagin og komu til Paris seint um kvøldið. Og sigast kann, at ferðin var bæði nyttug og stuttlig. Ikki var tað minst stuttligt, at kunna búgva á einum hotelli í Paris, har flestu gestirnir vóru føroyingar. Her vóru bæði ókend og kend, men øll høvdu tey tað til felags, at tey vóru farin hesa longu ferð at stuðla føroyska

Í Paris: Eyðun av Rógvi Olsen, Janus Petersen, Nils Sørensen og Johnny í Grótinum.

landsliðinum, hóast neyv-an nakar kann hava ivast í úrslitinum. Hetta er so eisini ein partur av føroyska samleikanum. Víst eru vit fáir og smáir, men vit halda saman, tá á stendur.

Hósdagurin fór so til at síggja Paris, og hetta er eins áhugavert, um ein kemur fyrstu ferð ella hevur verið fyrr. Fyrripartin var ferðalagið ein busstúr, har hugt varð eftir teimum kendu ferðafólkamálunum, har Eiffeltornið má sigast at vera eitt tað kendasta. Síðan varð farið úr bussinum, og við Janusi Petersen sum kønum leiðara varð farið til pláss, sum skulu upplivast til gongu. Og júst ein slíkan gongutúr kennir ein rættliga atmosferuna í býnum. Hana komu vit eisini at kenna seinni um kvøldið, tá vit ótu døgurða kloss í Notre Dame dómkirkjuna, sum man vera ein tann kendasta kirkjan í heiminum,

ikki minst frá søguna um klokkan við hesa kirkju. Fríggjadagin varð farið til Boulogne at hyggja at fiskivinnu har, og verður greitt frá hesi ferð í aðrari grein.

Dysturin Aftaná ein hendingarríkan og nyttugan dag í Boulogne skuldu vit so til fótbóltsdyst leygardagin. Her skal koma ein heilt óprofessionell frásøgn um, hvussu ein kann uppliva sín fyrsta rættliga fótbóltsdyst hjá landsliðinum.

Dysturin varð spældur í býnum Lens í tí gamla landsstadion hjá Frankaríki. Lens liggur umleið hálvan triðja tíma við bussi kloss móti belgiska markinum. Býurin hevur um 40.000 íbúgv. Hansara tíð var í hæddina, tá teir høvdu nógvar kola-minur, sum góvu nógvar arbeiðspláss. Men tá tíðin var farin frá kolinum, og minurnar vórðu afturlatnar, kom stíkur í, og fólka-

talið minkaði samstundis sum arbeiðsloysið øktist. Men býurin tyktist at vera nossligur og hugnaligur. Farið varð kl. 14 úr Paris við bussi, so ferðalagið hevði góða tíð í býnum áðrenn dystin. Tað var eisini eitt upplivisi í einum býi, sum ein ikki hevði hoyrt um fyri einum mánaða síðani, at hitta føroyingar á hvørjum gøtuhorni. Og fleiri føroyskir fiskimenn vóru eisini, og nýttu teir eisini møguleikan at siga sína meining um støðuna við teirra formann. Sigast skal, at øll skikkaðu sær væl og gjørdur avgjørt Føroyum heiður. Tað soust eisini franskir fjepparar, og tað skiltist á teimum, at teir væntaðu sær ein sigur uppá 6-0. Samstundis sást, at føroyingar vóru ikki einsamallir. Millum fjeppararnar var ein ungur týskari, sum trúliga ferðast aftaná landsliðinum, og er hetta nærum rørandi. Vit hittu eisini Ivan úr

Oda og Eli Brimsvík. Hann er formaður fyri Havnar Handverkarafelag.

Nýgifti Nemus t.h. saman við týska stuðlinum hjá føroyska landsliðinum.

Moskva, sum hevur verið íðin stuðul hjá føroyskum fótólfti í mong ár. Men tann mest forkunnugi fjepparin var ein ung

svørt kvinna frá Burundi í Afrika, sum var her saman við sínum føroyska drongi, og við føroyska flagginum málaðum á andlitið.

Reiðarar og fakfelagskvinna: Jónsvein Knudsen, Vígðís Johannesen og Ólavur Petersen.

"12. maður" hevur sölubúð á hotellinum í Paris.

Hon umboðar eisini eina serliga dapra søgu. Hon er nevniliga ein tutsi, sum var tann minnilutin í Burundi, sum hevði ræðið í landinum, hóast hutuar vóru í meiriluta. Í nógv ár livdu hesi fólk í friði sínámillum, men so kom politikkur uppí, og hetta endaði bæði í Burundi og Ruanda við einum blóðbæði, har fólk í hundrátúsundtali vórðu myrd. Hetta verður roknað at vera eitt tað ringasta, sum er hent síðan nasismuna, tá roknað varð við, at hon var so ræðulig, at slíkt ikki kundi henda aftur!

Einasti munur á hesum fólkasløgum var, at hutuar høvdu breiðari nøs enn tutsiar. So tað, at nøsini var øðrvísi enn hjá einum sjálvum, var nógv stór grund til at gera av við viðkomandi. Lillian misti tá eitt systkinabarn. Men hon kom til Danmarkar fyri einum 10 árum síðani og hevur nú funnið eina nýggja tilveru saman við einum føroyingi.

Tað kann eisini verða nevnt, at teir fransmenn, sum vit hittu undir vitjanini í Boulogne, vóru eisini við til dystin, so vitjanin hjá ferðalagnum í Boulogne hevur neyvan havt ongan týðning.

Rækjuprísir
200 kr. pr. kg

Høvi var eisini til at kanna fiskaprísir í Lens. Mitt í býnum var ein fiskahandil, har tað var ein heil ørgrynna av ymiskum fiskasløgum at fáa, nógv av teimum eru ókend hjá okkum. Tað mest sjónliga í handlinum vóru tveir norskir fiskar. Og prísurin var 18,5 euro ella umleið 140 kr. pr. kg. Tað er ikki ringt at rokna út, at hetta má vera ein dýrur døgurði hjá eini familju. Og tá er føroyskur saltfiskur vanliga enn dýrari, tí tað

*Klippfiskur í handli í Lens. Verður seldur sum hann hevur verið framleiddur í 100 ár.
Prísur: kr. 140 pr. kg.*

er viðurkent, at hann náttúrliga hevur eina betri góðsku enn annar toskur. Tað áhugaverda var, at saltfiskurin lá heilur frammi í sama líki, sum hann er útfluttur. Tann, sum ætlaði sær saltfisk, máttu tískil keypa ein heilan fisk. Hetta lýsir eisini nakað um, at tað er ikki bert sum at siga tað, tá tosað verður so nógv í Føroyum um, at vit skulu virka fiskin meira heima hjá okkum, áðrenn hann fer á marknaðin. Tá hetta kom, fram vísti Birgir Danielsen altíð á, at alt valdaðist, hvat forbrúkarin ynskti. Og í hesum førinum ynskti hann at velja sær sín egna saltfisk burturúr eini rúgvu og so at gera hann kláran at seta á borðið frá grundini av. Og her ger tað ongan mun, hvat føroyingar sjálvir halda. Her eigur at verða skoytt uppí, at júst saltfiskur til londini í Suðureuropa hevur verið tann mest lønandi og tann mest støðuga framleiðslan hjá Føroyum í minst 100 ár. Broytingin er bert, at tey nógvu fyrstu árin varð saltfiskurin virkaður umborð á skipunum. Nú verður hann allur virkaður á landi.

Sigast má, at fiskaprísirnir virka høgir, tá hugsað verður um, hvat fiskimenn fáa fyri fiskin. Her lógu vanligar heilar rækjur frammi, og tær kostaðu út ímóti kr. 200 pr. kg,

meðan okkara fiskimenn fáa undir kr. 20 fyri rækjur, sum síggja út til at vera av sama slagi. Vit eru byrjaðir at fiska goggur til útflutning, og hetta kann ikki vera heilt galið, tí her kostaðu tær einar kr. 60 pr. kg, og tað við skel. So tað, sum verður etið, kostar tað dupulta. Kanska spyr so onkur, hví so stóru munur er á prísnum, sum fiskimenn fáa, og so söluprísir. Tað eru nógvar orsøkir, t.d. at nógv millumhandlið eru, sum eisini skulu hava sítt. Hví so ikki selja beinleiðis til handlararnar? Hetta hevur eisini verið nógv frammi, men tað er heldur ikki so einfalt at broyta eina skipan, sum hevur altíð verið galdandi.

Men fyri at koma aftur til rækjurnar, so sæst í hvussu er, at brúkarin merkir so einki til ta prískreppu, sum hevur beint fyri okkara rækjufloata. Eitt annað dømi er kræklingur til kr. 20 pr. kg.

Men bíðitíðin fór skjótt. Bankin er blíður og bjóðar sínum gestum ein bita undan dystinum, sum skuldi byrja kl. 21.

Tað skal sigast, at tað var eisini eitt upplivils at sita á einum stadium saman við eins nógvum fólki, sum tað býr í Føroyum, og ein kann hoyra, hvussu tað ljóðar, tá so nógv fólk rópa á holið á hvørjum øðrum. Men tað var eisini hugtakandi at

Í fiskahandlinum vóru als kyns onnur fiskasløg at fáa.

sita saman við 500 føroyingum, sum gjørdur hvat teir kundu fyri at stuðla teirra landsmonnum, sum bardust fyri Føroya æru á vøllinum. Kanska hevur hetta gjørt sítt til, at tapið ikki gjørdist størri. Og heilt galið kann tað ikki hava verið, tá tapið bert gjørdist helvtin av tí, sum fransmenn vøntaðu sær.

Formaðurin í Búskaparráðnum eisini bestur at meta um fótbólt. Tað gjørdist seint, áðrenn farið varð avstað aftur, og tað mundi vera midnátt, áðrenn leiðin aftur gekk til Paris. Undan dystinum høvdu nakrir av luttakarunum tippað um úrslitið av dystinum. Tað vísti seg, at tað vóru tveir, sum høvdu tippað rætt, og sum býttu puljuna. Annar var Hanus Joensen, stjóri á Kommunuskúlanum í Havn. Sum ítróttarmaður eitt heilt lív hevði hann eisini serligan førleika at meta um úrslitið. Hin vinnarin var Johnny í Gróttinum, sum er formaður í Búskaparráðnum. Tí

skil kann í hvussu er sigast, at av øllum sínum metingum hevur hann í hvussu er rætt í einari!

Vit komu til Paris um hálvum trý tíðina. Longu kl. 7 skuldi farast avstað aftur fyri at náa flogfarið, og sunnukvøldið vóru vit aftur í Føroyum eftir eina spennandi hálvri viku,

har tað lá væl fyri at sam-eina undirhaldið við fótbóltinum við nyttuna av at hava fingið eitt sindur av innliti í franskar fiskivinnu og kanska við størri áhuga hjá fransmonnum fyri okkara lítla landi. Tá er ikki heilt lítið vunnið!

Til døgurðan í Boulogne var eisini Francis Leroy, sum er stjóri fyri handilskamarið í Boulogne. Hann var eisini við til fótbóltsdystin.

Tveir føroyskir fjepparar: Jonathan úr Havn og Lillian úr Burundi.

Hermund slerdi trummur, so tað rungaði.

Føroyskir áskoðarar syngja tjóðsangan.

Ferðin til Boulogne-sur-mer

Tann stóra beinleiðis nytta burtúr ferðini til Frankaríki var vitjanin í fiskivinnubýnum Boulogne, og verður serstakt greitt frá tí, ferðalagið upplivdi har.

Fríggjamorgunin varð farið við toki til Boulogne. Og tað var ikki hvat sum helst tok. Vit fóru nevniliga við Euro Star, tokið sum fer til London undir Ermasund, sum kann koyra til London uppá 3 tímar. Men vit fóru so av í Calais, beint áðrenn tokið fer undir sundið, og hagi er tað um hálvur tími við bussi til Boulogne.

Har vórðu vit heintað av umboðum fyri Faroe France, sum er sölufelagið hjá United Seafood í Frankaríki. Teir hava eina söluskrivstovu við 8 starvsfólkum. Av teimum eru teir 2 froyingar, nevniliga Poul Klein og Erland Poulsen, báðir úr Havn. Tað er eingin ivi um, at tað er sera týðandi, at vit eru umboðað úti í heimi á hendan hátt. Bæði fyri at vit kunnu vera nærri marknaðinum, men eisini fyri at okkara egna fólk kann verða kunnað beinleiðis um, hvat hendir í stóru verð. Stjórin her hevur inntil fyri kortum verið Andeas F. Hansen, sum nú er stjóri fyri flakavirkjunum á Sandi. Hansara royndir frá stóru verð mugu heilt vist hava komið honum til góðar nú. Í lötuni er so ein fransmaður virkandi stjóri. Poul Klein hevur verið her í fleiri ár, meðan Erland júst er komin. Hann er ein ungur maður, sum helst kemur aftur til Føroya fullur av hugskotum. Og hann skal bregða nóg úr ætt, um hann ikki fer at gera um seg á fiskivinnuøkinum. Langabbi hansara var Poul Hansen, og abbin er Aksel, sum hóast farin um tey 80 framvegis er virkin sum reiðari!

Faroe France
Tað kann sigast, at Faroe France er ein fyrirtøka, sum rættiliga kann gera mun, tá tað snýr seg um okkara fiskaútflutning. Tað er eisini góður marknaðurur í Frankaríki fyri fisk. Fyri tað fyrsta búgva nóg fólk her, og fransmenn eta munandi meira fisk pr. íbúgva enn onnur fólk. Teir eta 39 kg. pr. íbúgva, meðan t.d. belgiarar eta 16 kg. Hetta kann gerast til eina stóra nøgd.

Sambært Faroe France høvdu teir í 2004 127 mill.kr. í umsetningi. Nøgðin var 2.800 t, og av hesum vóru 20% feskur og restin frystur fiskur. 80%

Erland Poulsen er farin til Frankaríki at fáa sær royndir. Hann arbeiðir hjá Faroe France.

Poul Klein hevur drúgvur royndir í Føroyum og hevur nú verið fleiri ár í Boulogne.

Síðan Andreas F. Hansen fór heim til Føroyar, hevur Jean-Jacques Van Den Neste verið leiðari á Faroe France.

av fiskinum verður keyptur úr Føroyum.

Tey fiskasløg, sum verða keypt, eru laksur, toskur, upsi, jákupsskel, svartkalvi og rækjur. Tað mesta av vøruni verður seld til handilsketur.

Tað kann veðra skoytt inn her, at Kaj Leo Johannesen frá Farex, sum var við á ferðini, hevur ásannað tørvin á at vera beinleiðis umboðaður í útlandinum. Tískil hava teir sett söluskrivstovur á stovn bæði í Bretlandi og Danmark.

Boulogne hevur umleið 125.000 íbúgvar. Býurin var í miðdeplinum í báðum heimsbardøgunum, og eisini undir innrásini, D-degnum, í 1944. Hetta sæst eisini aftur á krígs-kirkjugarðinum beintuttan fyri býin, sum vit eisini vitjaðu. Har tað eru fleiri túsund gravsteinar fyri farnar bretar fyri hermenn frá comminwealth. Hvørt ár koma fólk úr Bretlandi at røkja kirkjugarðin, og hann er eisini sera vakur.

Annars er Boulogne merktur av stórum arbeiðsloysi, sum er 13,6%, og hetta stavar frá teirri somu afturgongd í fiskivinnuni her, sum merktist nógva staðni í Europa, ikki minst í Danmark. Men her er nógv ung fólk. 29% eru undir 20 ár, meðan miðal fyri Frankaríki er 25%. Her eru nógvir skúlar og útbúgvingarmøguleikar, og hetta eigur at lova gott fyri framtíðina.

Her er ein fjølbroytt fiskivinna bæði á sjónum og landi. Teir hava verksmiðjutrolarar, trolarar sum landa til flakavirkini og so útróðrabátar. Land-

að hava verið meira enn 50.000 t av feskum fiski, men hetta tal er fallandi, og tað eru 4-5.000, sum starvast innan fiskivinnuna.

Tað er eitt stórt tal av virkjum á landi innan fiskivinnuna. Tey merkja sjálvsagt eisini afturgongdina. Men hetta hevur merkt, at serstakt samstarv er millum virkini sum t.d. innan gransking og menning. Her rindar tað almenna ein part, meðan vinnan rindar tað mesta. Tað er enn tá skipað fyri, at fiskur úr økinum hevur eitt felags merki. Alt hetta hevur so skapt áhuga aðrastaðni frá, at flyta til Boulogne.

Vitjan á flakavirki
Hugt varð so eftir havnarlagnum í Boulogne og skipað varð fyri eini vitjan á einum flakavirki, sum kallast Viviers Marin. Tað minti rættiliga nógv um eitt føroyskt virki, og tí var tað eisini áhugavert. Okkara serfrøðingar hildu tó, at tøkniliga vóru okkara virki minst líka væl fyri, men reinsemið var í topp. Tað undraði tó, at bæði laksur og botnfiskur varð framleiddur í somu holl.

Talan er um eitt hampuliga nýtt virki, tað er nevniliga stovnað í desember í 2002 og byrjaði at virka á mars 2003. Kostnaðurin av virkinum var uml. 30 mill., og her koma vit júst til ein av munum á fortreytunum millum virkini í Føroyum og so eitt slíkt ES-virki. Meðan stuðul er eitt banniorð hjá okkum í Føroyum, so eru einar 5 mill. av íløguni í franska virkinum stuðul av ymisk-

Lurtað verður við andakt eftir frágreiðing um fiskivinnu í Boulogne.

Fiskibátur landar í Boulogne.

Janus Dam úr Havn frammanfyri franska trolaran, har hann fyri El-Service á Skála hevur verið við til at gera ravmagníð.

Framhald á næstu síðu

um slag. Ein av stuðlunum er grundaður, at talan er um eitt øki við nógvum arbeiðsloysi, og her verður stuðul latin fyri at skapa karmar fyri at fólk koma í arbeiði aftur. Hetta gevur í hvussu er ein kappingarfyrirmin mótvegis okkum.

Hetta virki hevur eina orku at virka 5.500 tons av ráfiski árliga, og tað koma teir við verandi gongd at røkka hampiliga skjótt. Í 2003 virkaðu teir 630 t, í 2004 2.740 t, og í ár rokna teir við at virka 3.500 t. Talan er um ca. 100 arbeiðspláss, og umsetningurin hjá virkinum vænta teir í ár fara at vera omanfyri 100 mill.

Virkið virkar umleið helvt um helvt laks og botnfisk, og tað, sum vit súa henda dagin, var framleiðsla av laks og upsa, ella meira at kalla seiði, so smáur var fiskurin. Meginparturin av framleiðsluni verður seldur sum fesk vøra, og vanliga ganga ikki meira enn 24 tímar frá tí at takið verður móti rávørni, til hon liggur klár at selja í køli-diskunum um alt norður-frakland. At vøra verður fryst er undantak.

Teir virka lutvíst fyri egna rokning og eisini fyri aðrar fyrirkomulag upplýsing. Tað, sum hevði serligan áhuga fyri okkara fiskivinnumenn henda dagin, var uppsin. Tað tyktist, sum at avreiðingarpriðurin er á veg upp, og teir søgdu avreiðingarpriðirnar beint nú liggja millum kr. 5-7,50 pr. kg. Og tað varð ikki roknað fyri at vera so galið og er tað heldur ikki í okkara verð.

Tað var sera áhugavert at síggja framleiðsluna av upsanum. Hann var skorið til flak við hond, og tað sá út til at ganga skjótt fyri seg. Úrtøkan var uml. 42-43%, og er tað á sama støði sum føroysku fiskavirkini megna. Ofta verður tikið til, at útlendsk arbeiðsmegi skal vera skjótførari enn okkara egna. Men Vigdis Johannesen frá Havnar Arbeiðskvinnufelag heldur tó, at "hennara" kvinnur standa ikki aftanfyrir, tá snýr seg um skjótleika og effektivitet.

Upsi verður hondskorin til flak.

Upsin varð so koyrdur í bakkar, klárir at seta í handilin, og priður var enntá settur á. Kg-priðurin var 5,50 eurar, ella einar kr. 40 pr. kg. Tá er franskt MVG, sum í hesum førinum er 5,5%, íroknað. Her var talan um eitt "special offer", eitt serligt tilboð. Men her fekst so eisini staðfest, hvør priðmunur er á toski og upsa í priði. Toskurin kostaði 21 eurar, um kr. 150, ella nær 4 ferðir so nógv sum toskur at keypa í handlunum. Hetta er enn ein vátan um, at okkara størsta tilfeingi í nøgd av botnfiski er ein bíligur fiskur, eisini um avreiðingarpriðir hækka nakað, sum teir hava gjørt nú. Hetta vátta eisini, hvussu sárbærir vit eru, tí meðan priðurin á toski altíð heldur sær hampiliga væl, er tað heilt øðrvísi við bíligum fiskasløgum.

Mitt í Europa
Boulogne er eisini í teirri hepnu stöðu í mun til okkum, at teir eru mitt í Europa. Teir kunnu við toki fáa sínar vørur fram til stórbýir sum London, Paris og Brussels innan tveir tímar, meðan tað hjá okkum tekur eins nógv dagar.

Tí kunnu teir veruliga satsa uppá fesk framleiðslu, sum jú er tað, sum gevur mest, í hvussu er í mun til fryst.

Annars eru arbeiðsumstøðurnar hjá fólkinum rættiliga góðar. Tímalønin

hjá ófaklærdum er í miðal nakað tann sama sum í Føroyum. Talan er um eina grundløn við einum bonus. Hetta merkir serliga, at tey, sum eru kvik at skera flak við hond, fáa nakað meira í løn enn miðal. Men tá lønin verður útgoldin, er ein rúgva av gjöldum umframt skattin. Tá er ikki nógv meira enn helvtin eftir.

Men tá tosað verður um samlaða lønarkostnaðin hjá einum virki, so er hann munandi hægri har enn í Føroyum. Tí tað eru so nógv arbeiðsmarknaðargjöld av ymiskum slag, at hetta er minst eins nógv og sjálf lønin. Hetta undirbyggir ikki á nakran hátt, at tað er lønin í Føroyum, sum er ein hóttað ímóti lønsemi í vinnuni.

Afturat hesum so eru løntakarar nógv betri tryggjaðir enn hjá okkum. Í Føroyum kann stórt sæð sigast, at løn verður bert goldin fyri tíðina, ein er til arbeiðis. Men ein arbeiðari, sum er byrjaður eina arbeiðsviku, er tryggjaður løn fyri alla hesa vikuna fulla tíð, uttan mun til um fiskur er ella ikki. Fyri at spara á hesum økinum, syrgja virkini fyri at hava so fá fólk í fóstum starvi sum møguligt. Tá brúk er fyri fleiri fólki, verður boð sent eftir teimum frá eini vikarstovu.

Hesar kunnu so skipa fyri, at fólkinu skifta ímillum virkni eftir tørvi, og tí kemur umrødda skipan ikki at kosta virkinum so nógv,

Koyrt verður í bakkar, klárt at koyra í handlarnar við priði á.

Virkið er rættiliga nýtt, men vónirnar eru góðar.

sum annars vildi verið. Men hinvegin hava vikarstovurnar eisini sín kostnað, sum ikki er so lítil heldur.

Vit hittu eisini á hesi vitjan tveir føroyingar, sum arbeiða hjá Fiska-søluni í Grimsby. Talan er um Birgir Kass og Torkil Davidsen. Teir hava ein ugga til okkum í samband við nógv prátið um ta kinesisku hótanina, og hetta er viðvíkjandi hýsuni. Teir siga, at royndirnar vísa, at hýsa riggar ikki væl til duplfrysting, sum jú er sjálvt grundarlagið fyri kinesisku kappingina. Tí skuldu vit verið væl fyri at framleitt hýsu sum fesk fløk til bretska marknaðin.

Her skal verða nevnt, at umframt tann fisk, sum verður landaður her, eru eini 300.000 t, sum verða handað og virkað í Boulogne. T.d. eru enskar fyrirkomulag, sum senda fiskin higar at arbeiða, og so verður hann sendur aftur

til Onglands.

Eisini skal skoytast uppí, at Boulogne er ein týðandi ferjuhavn fyri sambandið um Ermasund. Hiðani fara um ein millión ferðafólk og 170.000 akfør um sunðið árliga. Hóast undirsjóvartunellina er tað eins bíligt og eins skjótt at nýta fergur.

Vit rokna við at kunna hava meira tilfar úr Boulogne í komandi blaði. Vit finga nevnliga samband við menningarstovuna í býnum, og tey hava lovað okkum fleiri upplýsingar um viðurskipti, sum lýsa korini hjá fiskimonnum og teimum, sum arbeiða á virkinum.

Ein partur av skránni var eisini ein spennandi framløga hjá Karl Johansen um virkið, hann er við í, SNG, men hetta frætta vit um í komandi blaði.

El-service í Boulogne
Á bryggjuni í Boulogne hittu vit Janus Dam úr Havn, og hann vísti okk-

um á eitt forkunnugt dømi um føroyskt virksemi. Har lá nevnliga ein franskur trolari við elútgørð frá El-Service á Skála. Trolarin er bygdur hjá Karstensen í Skagen, sum vit høvdu eina grein um herfyri, og tað eru føroyingar, sum hava staðið fyri elútgørðini. Vit spurdu í greinini, hvussu tað kann bera til, at ein dansk fyrirkomulag kann hava nokk at gera í fleiri ár framvir við nýbyggingum, meðan okkara skipasmiður lítið og einki hava at byggja. Frágreiðingin er snøgt sagt marknaðarføringin. Teir á Karstensen ferðast um alt Europa og bjóða seg fram, og hetta gevur eisini úrslit. Vit kunnu so ugga okkum við, at tá tað regnar á prestin, dryppar eisini á deknin. Hetta merkir so, at El-Service hevur í løtuni 9 føroyingar í arbeiði hjá Karstensen. Hetta er so eitt prógv um, at føroyingar duga so sanniliga.

Tað hevur onkuntíð staðið á á hesum leiðum. Her sást kirkjugarðurin frá báðum heimsbardögum við fleiri túsund gravsteinum yvir hermenn, sum ofraðu sítt lív fyri okkara frælsi.

Okkara menn í Grimsby: Birgir Kass úr Havn og Torkil Davidsen úr Miðvági.

Skipsdagbókin hjá Mignonette

Vit endurprenta her tað, sum Jens Peter Egholm skrivaði í skipsdagbókina um hesa hending:

Skibets sted Islands SV-Kyst

Storm med Regntykning og høj Sø fra SSØ. Laa bak med Svikrebet. Sejl for Bagbord. Paa Fm. Vagten kl. 10 observeredes ret forude i en Afstand af ca. ¼ sømil. et Skib (Vrag) uden Master; men ved Klos Nærmelse ses dog at levende Mennesker er ombord og Motoren er i Gang. Af de ca 6-8 Mand af Vraget, som befandt sig fra Dækket, blev der ustandseligt svinget med Olieklæder m.m mod os. Vejret var stadigvæk orkanagtigt. Om at foretage (sig) et Redningsforsøg efter de Skibbrudne syntes at være haabløst ved første Øjekast. Men ved lidt Overvejelse blev der dog taget en Beslutning, som muligvis kunde lykkes at redde de ombordværende. Sigtbarheden var meget daarlig, saa Vraget var let at miste af Sigte i den oprørte Sø. Motoren blev startet og

Aar 1935		Skibets Sted <i>Islands SV-Kyst {63°00'N 21°30'V}</i>								Sejlføring	
Maaned <i>Marts</i>		Styret Kurs, derierende		Decla- tion	Mis- ning	Af- drift	Sejlet Kurs, retvisende	Dist.	Patent- logs Vis- ning	Vind Kuling Se	Vejr Barometer Termometer
Md.	T.										
<i>Tors dag den 12</i>	1	<i>Storm med Regntykning og høj Sø fra</i>									
	2	<i>SSØ. Laa baki med Svikrebet Sejl for Bb. H.</i>									
	3	<i>Paa Fm. 1. ten. obsv. ret forude i en Afst.</i>									
	4	<i>af c. 1/4 Sø. et Skib (Vrag) uden Master.</i>									
	5	<i>men ved Klos Nærmelse ses dog at</i>									
	6	<i>levende Mennesker er omb. og Motoren</i>									
	7	<i>er i Gang. Af de ca 6-8 Mand af</i>									

Brot úr dagbókini hjá "Mignonette".

hver Mand kaldt fra Dæk Der blev manovereret saaledes, at vi kom at ligge i en passende Afstand i lu af Vraget, som viste sig at være T.G. 3 (Langanes). Redningsbaaden blev sat ud og Olie blev ustandselig udgydt paa

Søen. Ved Hjælp af de bedste og længste Liner vi ejede ombord, blev Baaden firet agter med ingen Mand i, indtil den kom saa nær Vragets Lusside, at de ombordværende fik fat og kunde springe i Baaden.

Første Gang fik vi 5 Mand, hvilket var efter min Mening for faa; men de Skibbrudnes Mening om en slig Redning var ikke saa lovende under slige Omstændigheder. Anden Gang fik vi 8 Mand; men tredje Gang

kun 4, hvilket kunde forsaarsage, at de sidste 5 slet ikke blev reddet; for fjerde Gang da Baaden kom paa Siden af Vraget og kun 3 Mand var kommen i den brast vores Line og vi blev løs fra Baaden; men de sidste 2 fra Vraget

kom dog alligevel i Baaden. Vi gjorde en Sejlad til læ af Vrag og Baad og fik saaledes for fjerde Gang de sidste af de Skibbrudne omb. Kl. var da bleven 2 om Eftermiddagen og Stormen var ikke bleven mindre. Vejret var blevet meget usigtbart (regntykt) og vi mistede Vraget af Syne. Kl. 4 Om sprang Vinden om og blev vestlig med svag Kuling og temmelig godt sigtbart Vejr men oprørt Sø. Der blev stimet i den Retning, som Vraget muligvis kunde være at se hvis det ikke var gaaet til Bunds, men det saas ikke. Om Natten til den 3 belv det stimet efter Vestmansøerne. Paa Fm-Vagten den 13. kom vi til Vestmansøerne og i Løbet af Dagen kom Motor(båd) fra Land og afhændtede de Skibbrudne.

Eitt roysnisbragd

Fyri nøkrum árum síðani skrivaði Erling Poulsen, lærari, ættaður úr Vági, bók um tá Immanuel og Laura gingu burtur í 1932. Hetta hendi í einum ræðuligum illveðri, sum vit eisini hava umrøtt í samrøðum við fiskimenn, sum t.d. Andrew Godtfred.

Í sama illveðri gekk eitt franskt skip burtur, og manningin varð bjargað av "Suðuroy", har skiparin var Alfred Egholm. Vit endurgeva frásøgnina, sum Alfred hevur skrivað hana.

Eisini skal her nevast tað bjargingarbragd, ið skiparin og manningin á havnar-sluppini "Suðuroynni" útintu á veg yvir aftur á Suðurlandið. Hon hevði eins og nógvar aðrar sluppir verið heima og landað. Væl lá fyri hjá skiparanum Alfred Egholm, vanliga nevndur Affi, at fáa fisk. Hann hevði mangan fleiri funningsmenn at fiska við sær. Hann átti skyldfólk har norðuri, tí mamma hansara kom hagani. Hann hevði sett teir av í Funningi, tá ið teir komu av Suðurlandinum.

Teir vóru nú á veg av stað aftur og vóru komnir norður á Funning eftir fólkunum. Meðan teir liggja har, fall barometrið nógv fyri tað ódnarveður, sum áður er greitt frá. Nógvir eingilskir trolarar komu inn á Funningsfjørð at kroka.

"Suðuroyggin" fór av Funningi, hóast henda lága barometurstand, og orsøkin var tann, at skiparin hevði droymt, at eitt

Alfred Egholm.

skip var í havsneyð vestur úr Føroyum. Og so var, og komu teir fram á skipið í evstu løtu og finga bjargað manningini. Tá ið "Suðuroyggin" kom aftur av Suðurlandinum, fekk "Dimmalætting" skiparan Alfred Egholm at greiða frá tilburðinum, og sigur hann soleiðis frá:

"Á fyrrapartsvaktini tann 12. apríl um middagsleitið sóu vit eitt skip um leið

tvær strikur til stýriborð. Tað tóktist at skifta kós í heilum. Eg sá skjótt, at okkurt var áfatt við skipinum, men vit hildu kósini og høvdu somu ferð.

Bráðliga sóu vit, at skipið hevði neyðflaggið á stong, og settu vit tí kós beint ímóti tí. Nú sóu vit týðiliga, at tað var ein fronsk skonnart, sum bar navnið "Marcel Rene". Vit sóu eisini, at hvør maður var á dekkinum, og sveiggjaðu við ørmunum.

Vit sigldu so nær, at teir kundu preia, og tann franski skiparin rópti: "Kom um borð, skipið er um at søkka undan okkum."

Vit vóru skjóttir at seta bátin út, og sjálvur fjórði fór eg í bátin og róði yvir til fransmannin. Tað gekst so toluliga, hóast tað var ógvuliga tungur sjógvur. Vit komu upp á síðuna av skipinum, og eg og ein av bátsmanningini lupu upp á dekkið á fransmanninum, og fóru vit báðir niður í kahúttina saman við tí franska skiparanum.

Her síggjast frá vinstru: Affe, Erika, Hendrik, Hjørdis og Einar Mohr, sum var giftur við Amaliu, systir Affa.

Hann tosaði við okkum um skaðan, ið skipið hevði fingið. Tað lak illa har afturi, og tú kundi hoyra, hvussu sjógvurin rann inn í tað, og róðrið var brotið. Kolakjallarinn var fullur av sjógvi. Motorurin gekk enn, og lensipumpen var í lagi.

Áðrenn vit høvdu verið nógvar minuttir um borð, vaks hann vandin, so har var einki at gera enn at sleppa sær av skipinum og bjarga fransmonnum. Tað var ikki høvi til at taka nakað av týðningi við sær, bara onkran smálutin.

Eftir at vit vóru komnir um borð á "Suðuroynna" aftur í øllum góðum, og fransmaðurin enn ikki var sokkin, bíðaðu vit einar fimm tímar, áðrenn tað sakk. Tá ið tað fór undir, græt tann franski skiparin. Kósin varð so sett vestureftir, og ættin var frísk-

Affe við medaljuni saman við systirsoninum Eivindi Mohr.

ur vindur av útsynningi suðri.

Hósdagin tann 14. apríl kl. 7 um morgunin komu vit inn í Vestmannaoyggjarnar, og tá ið vit komu inn um pierin, sóu vit, at eitt franskt vaktarskip lá á vágni fyri akkeri. Vit preiðu tað og lótu síðani akkerið falla.

Ein bátur kom um borð til okkara, og førði hann

ta bjargaðu manningina um borð á fransmannin. Eg og ein av manning mínari fóru við um borð. Har var hugt at skipsdagbókini og øðrum pappír-um, og eisini varð ein frágreiðing skrivað.

Um middagsleitið fór vaktarskipið av stað, tað skuldi á Reykjavík."

Tann franski sendimaðurin í Reykjavík, de Fon-

Her sýggjast nøkur av Egholm systkjunum:
Aftasta rað f.v.: Arnold, Gunhild og Nella.
Miðraðið f.v.: Jens Petur, Hertha, Amalia og Alfred.
Fremst f.v.: Malla og Helena.

teney at navni, sendi eitt skriv til reiðaran á "Suðuroynni" frá Ebbu Müller. Í hesum skrivi sigur hann, at hann hevur hitt skiparan á tí franska vaktarskipinum, og at hesin í rósandi orðum hevði greitt honum frá tí dirvi og sjómansskapi, ið skipari og manning á "Suðuroynni" høvdu sýnt, tá ið teir bjargaðu manningini á

"Marcel Rene".

Hann sigur, at tað var eitt satt bragd at bjarga fransmonnunum av tí søkkandi skipinum og yvir á "Suðuroynna" í tí tunga sjógvi, ið tá var. Hann var hugtikin av skiparanum á "Suðuroynni", sum hann helt vera ein rættan sjógarp, ið dugdi sín sjómansskap út í æsir. Harumframt sigur de

Fontenay, at hann skilti á skiparanum á bjargingarskipinum, at hann ætlaði at mæla tí franska statinum til at lata skiparanum á "Suðuroynni" eina almenna viðurkenning.

Hana fekk hann eisini. Í 1933 fær hann eitt skriv dagsett 6. mars 1933 frá tí franska flotamálaráðnum, ið takkar honum fyri, tá ið hann bjargaði fransmann-

inum tann 12. apríl 1932. Eisini fekk hann heiðursmerki, fyri bragdið, sum hann hevði útint.

Heiðursmerkið
sum Alfred fekk.

Hendan krossin
fekk Alfred frá
manningini sum
tøkk fyri bjargingina.

Viðurkenningin sum Affe fekk frá franska flotamálaráðnum.

Av øllum hesum, ið her er greitt frá, fáa vit eina fatan av tí ræðuliga ódnarveðri, ið fór millum lond-

ini 9. og 10. apríl 1932 og var sluppunum "Lauru" og "Immanuel" at bana.

Eftirmæli

Alfred Egholm doyði í 1972, 69 ára gamal. Georg L. Samuelsen skrivaði um hann:

Eftir at hava verið stutt burtur frætti eg, at Alfred Egholm (vanliga nevndur Affe) bráðliga er deyður og varð borin til gravar fyrst í vikuni. Tíðliga í vikuni undan hittust vit á veg heim frá arbeiði. Hóast hann ongantíð var maður av mongum orðum, nýttist mær ikki at plága heilan fyri at finna uppá nakað at práta um. Millum vinmenn gjøgnum tey mongu ár kemur slíkt av sær sjálvum. Og eftir at hava prátað við Affe, fór eg ongantíð frá honum tungur í sinni.

Ikki tí, lagna hansara var ikki bara skipað eftir brúgvum av sólarljósi. Fá okkara sleppa undan stoytum á lívsins veg, hann slapp heldur ikki undan. Men eitt upprunaligt ljóst sinni í samband við konuna, Eriku, sum hann á ungum árum giftist við, eydnaðist honum at bera lívsins bakkøst lættari enn mangur annar. Tey bæði dugdu væl saman undir øllum viðurskiftum, og tað ásannaði hann villigari enn mangur annar.

Alfred var av góðum bergi brotin. Hann vaks

Aftast frá vinstru eru: Dess, Lena, Peter, Affe og Hertha. Í miðjuni frá vinstru: Amalia, Johan Hendrik (abbi), Alle, Anna Sofía (omma), Ejvind og Malla. Fremst frá vinstru eru Gunhild og Nella.

upp í einum heimi, har tann regla altíð galt sum um hon hekk uppi yvir køkshurðini heima, har mong vóru børnini, at "arbeiðið er eitt vælsignilsi". Har í húsinum lærdu tey ungu av fyridømi foreldra, og tað var einki sum æt at taka sær av lóttum. Eingin kom út haðani fullfloygdur uttan at ásanna arbeiðsgleðina.

Hugur hansara stóð tíðliga til sjógvin og rokkin

aldurin at fáa prógv, gjørdist hann skipari á slupp, sum sigldi íslandssjógv. Og vildi inn ímillum so til, at hann ikki leitaði tann vegin, róði hann út við róðrabáti á vanligum útróðrarleiðum úr Havnini, ella eisini við motorbáti vestur um, ella tá ið líkindi vóru, út á Bankan. Eftir at 2. heimskríggið helt uppá lat Alfred byggja í Danmark línubátin "Sonja Egholm", upp-

kallaður eftir dótttrini. Tá á døgum var einki sum æt, at landið fíggaði bróðurpartin bæði við lánnum og beinleiðis studningi, so peningaliga byrðan var rættiliga tung at lyfta í slíkum føri. Men hann leit á "mátt sín og meg", sum Janus skald kvað á sinni. Og tó at byrðin var tung at standa undir, stóð hann undir henni til eitt syndarligt óhapp undir landning í útlandum, sum ófor-

skylt kom honum undir so stórt endurgjald fyri eingilska líkasælu, at rakstururin orkaði hetta ikki og skipið glapp honum av hondum. (Teir høvdu fingið óbrúkiligar lossigreiðir frá landi av.)

Onkur annar vildi tikið sær hendan bakbrest so nær, at hann sum í Ibsens sorgarleiki "Vilddunnan", gjørdist ein annar gamli Ekdal. Men Alfred var ikki av tí slagnum, sum fær mønubrest av einum lívsdreymsi sum brast. Hann átti heimanífrá tann lívsarv, sum mølur og rustur ikki ber ígjøgnum. Hann fór við treysti undir laguna, gjørdist útróðrarmaður burturav á øðrum sinni, og tá ið líkindi ikki vóru at røkja sjógvin og annað arbeiði beyðst, tók hann við hesum møguleikanum við báðum hondum.

Hann gjørdist útróðrarmaður og stundum lossingarmaður og fekk væl burturúr. Ein dagin hevði hann lossað part av degnum, fór síðan í fjørðin. Hetta royndist honum drúgvur og langur arbeiðsdagur, men hann hevði helst gloymt, at hann fyrr

í ár hevði verið álvarliga sjúkur. Tá hann kom heim seint á kvøldi kendi hann seg – sum annars ikki lá til hansara, móðan – og fór alt fyri eitt til songar. Tá tók knappliga sjúka seg upp hjá honum, og áðrenn dagur aftur lýsti fyri degi var hann deyður.

Alfred Egholm var eingin gamal maður, 69 ár, nú ið hann fór, hvørki eftir nútíðar meti ella annars kropsliga aldraður. Í sinni var hann ungur sum altíð. Men hann dugdi allarhelst ikki at lækka sær seglini – av somu grund – tí fór hann so bráðliga burtur frá sínum og øllum okkum øðrum, sum virdu hann og hildu av honum. Hann var ein av teimum góðu havnarmonnunum, sum í navni og verki vísti aftur øll bríksl til Havnina um, at her vóru tað skrivstovur, sum ríkaðu upp býin, ikki sjógvurin. Hann var havnarbarn, sum fullgott prógvaði, at Havnin hevur verið før fyri at upptaka sjómenn, sum søgn kann ganga frá, og øll vit sum virða gott verk á sjógvi og landi níga høvur við grøv og minni hansara.

Meira um "Nólsoy":

Petrea: Mamma hoyrði beiggja rópa eftir henni, tá hann gekk burtur

Petrea Olsen er keldan til hesa áhugaverdu frásøgn sum er ein framúr ímynd av føroyska samleikanum.

Í fjør høvdu vit frásagnir um, tá "Nólsoy" og eisini "Neptun" gingu burtur fyrst í mai 1934. Sum ofta er, førir ein frásøgn eina aðra við sær, og hetta hendi eisini her. Tí kundu vit tí sera væl lýsa bæði hesar vanlukkur og tíðina, sum var tá. Tað mest áhugaverda úrslitið av hesi skrivning var dagbókin hjá kokkinum á "Nólsoy", Bernhard Hendriksen, sum hann skrivaði í 1930, tá hann var við "Suðuroy". Hana endurprentaðu vit í sjeypørtum. Út frá tí, sum vit frætta frá lesarum, er hetta ein tann mest áhugaverda frásøgnin, sum vit hava havt yvirhøvur, so væl sum hon lýsti lívið tá í tíðini, bæði á sjógvi og landi.

Vit hava nú fingið eina frásøgn afturat, og hon er frá teirri 91 ára gomlu Petreu Olsen av Toftum. Hon er ættað úr Hósvík, og hevur nógv samband við ta manning, sum var við "Nólsoy", tá hon hvarv. Skiparin Hans David Hansen og beiggjar hansara Vilhelm og Magnus Pauli vóru pápabeiggjar hennara. Beiggi hennara Edvard var eisini við. Umframt var Magnus Poulsen, systkinabarn úr Kollafirði, og Johannes Olsen, sum var giftur við eini fastur.

Umframt sjálvar umstøðurnar tá hevur Petrea eisini frásagnir sum vátta gamla orðatakið um, at tað er meira millum himmal og jørð enn vit skilja. Hjá Petreu er bæði talan um varsil og um, at menn á deyðastund hava givið boð frá sær so ella so. Tað eru nógvar aðrar frásagnir um tað sama, sum t.d. tá "Ernestina" fór. Og Petrea ivast ikki: Hon trýr uppá dreymar, tí tað hevur hon sannað.

Petrea greiðir frá: Eg minnst, at árið fyri sum "Nólsoy" forlisti, høvdu teir ein samanstoyt við "Phi Phi", sum var úr Klaksvík. Tá minnst eg, at Vilhelm pápabeiggi segði, at hann roknaði við, at hetta varð teirra síðsta lóta, men so var ikki. Hann fekk eitt ár afturat!

Eg kann ikki minnst árið Hans David var í Lysekil í Svøríki við Nólsoy og fekk motor settan í skipið, men eg haldi tað má hava verið í 1931. Tí hann var ikki giftur tá, og hann giftist í 1932. Eg haldi tað var í desember.

"Nólsoy" kom ikki norð til Hósvíkar millum túrarnar. Skipið hoyrði heima í Havn og reiðari var Ebba Müller. Sambandið millum Havn og Hósvík var annars gott við mjólkarbátunum. Eg minnst enn tá at hava siglt við fyrsta mjólkarbátinum "Ruth" millum Havn og Hósvík. Tað vóru bert teir giftu menninir, sum plagdu av koma norð. Teir høvdu okkurt at gera. Tað skuldi veltast og skerast torv. Teir ógiftu vóru verandi umborð, har nóg mikið var at gera við at landa og at rigga skipið til nýggjan túr.

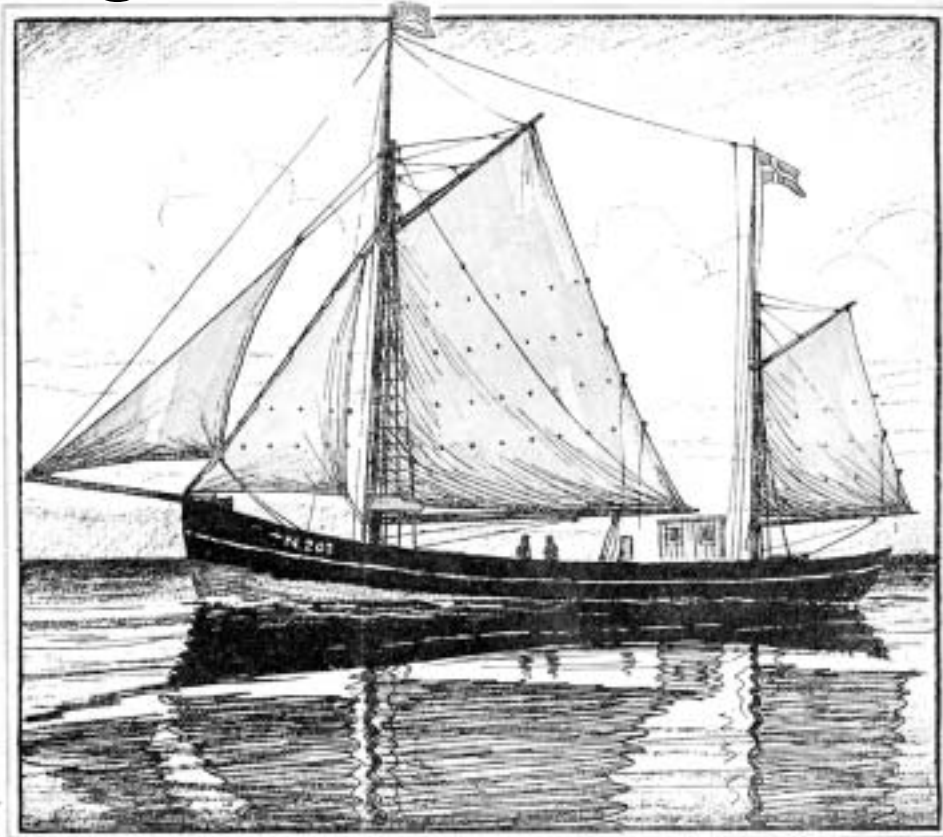
Bernhard, sum átti skjúrtuna sum lá eftir í dreyminum hjá Petreu.

Manningin fóru suður til Havnar feigdarárið 1934 tann 10. mars at rigga skipið til. Edvard beiggi, sum var 18 ára gamal, kom tískil ongantíð norður aftur.

Tann fyrsta yvirnátúrliga ábendingin var, at áðrenn farið varð um várið at rigga til vóru Edvard og Pól, granni okkara, inni í húsunum hjá Bodil, systir míni, og mannum Herman. Húsini stóðu í gerð, og tá síggja teir báðir eitt hvítt fara niður gjøgnum lemmin. Eingin annar sá hetta.

Stakk seg sjálfvan og bjargaði lívinum Eitt dømi um, hvussu tilvildin kann broyta lagnuna hjá persóni er ein ungur drongur úr Sandavági, sum hevði verið við fyrra túrin. Hann sat og spældi við ein knív, og tað vildi so illa til, at hann fekk knívin í búkin og mátti á hospitalið. Hann slapp tískil ikki við, tá farast skuldi avstað aftur. Fyri hann fór Sámál Jákup Jacobsen úr Hósvík. Hann átti 11 børn, og tað 12. var á veg. Bert í hesum húsnum gjørdust 12 børn faðirleys.

Varsil Meðan "Nólsoy" var burtur fyrra túrin droymdi eg, at eg vaskaði klæðir og tað vóru skjúrtarnar hjá manningini á Nólsoy. Fram við mínum barnaheimi rennur ein stór á, og her var vanligt at skola klæðini, sum vórðu vaskað. Í dreyminum vórðu skjúrtarnar eisini skolaðar í somu á. Eg legði í dreyminum skjúrtarnar á ein stóran stein, so fór eg niðan. Tá eg var komin niðan frá fór at regna, og tað var rættiligt áarføri. Tá tað tornar aftur fari eg

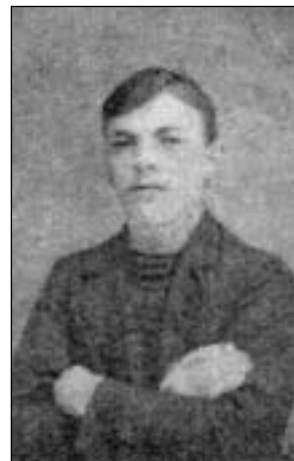
"Nólsoy".

Hans David Hansen var skipari og pápabeiggi Petreu.

Vilhelm Hansen var ein annar pápabeiggi. Hann var bestimaður.

Magnus Pauli Hansen var eisini ein pápabeiggi.

Magnus Poulsen var systkinabarn Petreu.

Johannes Olsen var giftur við eini fastur Petreu.

Edvard var beiggi Petreu, 18 ára gamal.

oman aftur, men har vóru ongar skjúrtur. Eg fór at leita, men eg fann bara skjúrtuna hjá kokkinum, og tað var ein khaki skjúrta.

Og tað vísti seg eisini, at kokkurin, sum júst var umrøddi Bernhard Hendriksen, var tann einasti, ið varð funnin, og sum slapp

í kristna jørð. Hann varð grivin á Eyrabakka í Íslandi, og á grøvini hjá honum er ein minnissteinur yvir alla manningina.

Framhald á næstu síðu

Hetta er minnisvarðin í Hósvík yvir teir sum fórust við "Nólsoy". Minnisvarðin varð stuðlað-ur av Bláa Krossi, har flestu av manningini vóru limir. Á minnisvarðanum standa bert for-bókstavir fyri fornøvnini. Niðanfyri endurgeva vit nøvnini í fullum líki – Á steininum stendur:

Settur til minnis um teir sum
sjólótust við Suðurlandið við
ms Nólsoy um várið 1934.

Hans David Hansen	f. 21.02.1895	Hósvík
Magnus Pauli Hansen	f. 10.05.1897	—
Vilhelm Hansen	f. 25.11.1902	—
Edvard Hansen	f. 09.06.1916	—
Johannes Olsen	f. 27.08.1883	—
Joen Peter Petersen	f. 19.10.1880	—
Meinhard Petersen	f. 08.09.1912	—
Alif Danberg	f. 20.8.1912	—
Poul Poulsen	f. 06.05.1918	—
Samuel Jacob Jacobsen	f. 19.08.1893	—
Ole Jacob Jacobsen	f. 23.09.1886	Oyrabakki
Poul Martin Johansen	f. 18.06.1909	Eiði
Hans Andreas Johansen	f. 06.02.1916	—
Hans Jacob Ejdesgaard	f. 27.06.1913	—
Bernhard Henriksen	f. 29.12.1902	Sandavágur
Johannes Henriksen	f. 08.10.1905	—
Magnus Poulsen	f. 03.08.1906	Kollafjørður
Jens Christian Petersen	f. 28.07.1904	—
Joen Nybo	f. 12.01.1886	Hvítanes
Peder Joensen	f. 19.04.1907	Velbastaður

Teirra hjarta var av sorgum nívt,
sum staddir í vanda onga hjálp sær vistu
sum tá í neyð síni heittu á Harran
og sum hann tá hjálpti úr trongdum.

SL. 107-12-13.

Um ættarlaga sambandið millum hesar menn
kann sigast:

Hans David, Vilhelm og Magnus Pauli Hansen
vóru brøður – Samuel Jacob og Ole Jacob
Jacobsen vóru brøður – Meinhard var sonur
Joen Peter Petersen – Bernhard og Johannes
Hendriksen vóru brøður – Hans Andreas og
Poul Martin Johansen vóru brøður.

Teir giftu menninir vóru:

Hans David Hansen
Samuel Jacob Jacobsen, 12 børn
Magnus Pauli Hansen
Ole Jacob Jacobsen, 9 børn
Joen Peter Petersen, 2 børn
Johannes Olsen, 9 børn
Joen Nybo, 6 børn

Samdroymd
Eingin visti hvat var hent
skipinum, men ein dótt-
ir eitt systkinabarn hjá
Hans David, skipar-
anum, droymdi, at
hann kom til henn-
ara og segði við
hana: "Vit reka til
Grønlands. Tað eru
bara nakrir fáir
mans eftir og lúnn-
ingin er øll farin".

Náttina til 2. mei
vaknaði mamma mín
við, at tað varð rópt
"mamma" á hana. Hon
svaraði: "Ja, góði, mamma
er her!" Tað verður rópt
aðru ferð og hon svarar
tað sama. Men tá rópt
verður triðju ferð fer hon
upp. Hon sær at sonurin
Bjarni (Blikk, búsitandi í
Runavík) liggur og svevur,
so tað er ikki hann sum
hefur rópt. Tá veit hon, at
tað má vera Edvard, sum
hefur rópt. Og nevndi dag-
ur samsvarar júst við ill-
veðrið, tá hildið verður at
"Nólsoy" er farin.

Frætti tíðindini
á basari

Eg var um 20 ára gomul tá
og tænti á Nesi. Og mátin
eg frætti, at "Nólsoy" var
saknað lýsir væl munin
millum samskiptismøgu-
leikarnar tá og nú. Eg var
til ein basar í Rituvík. Tá
kemur ein maður til mín
og sigur: "Tað er syndar-
ligt við "Nólsoy", og hann
sigur, at tey eru bangin
um hana. Eg fekk sum vát-
an vøtt. Men tað varð hó-
ast tað vónað og vónað.
Men endaliga staðfesting-
ina um lagnuna hjá mann-
ingini fingi tey tó, tá líkið
av Bernhard varð funnið
27. mai, og hann varð

kendur av ringinum, sum
tað eisini hevur verið
greitt frá í FF-blaðnum.

7 einkjur og 38
faðirleys børn

At eitt skip fórst við allari
manningini var ein stór
vanlukka fyri tær raktu
bygdirnar, sum í hesum
fórinum var Hósvík, her
nógvir av teimum, sum
fóru, vóru nærmasta ætt,
sum víst á. Eftir manning-
ina á "Nólsoy" sótu 7
einkjur og ikki færri enn
38 faðirleys børn.

Tað vóru jú nógv dømi
um tað sama við aðrar
skipsvanlukkur. Men eitt
dømi um, hvussu hart lagn-
an kundi raka var omma
mín Elin, sum var ættað úr
Vík. Maðurin hennara
Magnus var deyður í 1934,
so hon var einkja tá. Ein
son Hans Petur hevði hon
mist í 1910, tá hann slerdi
út av fiskiskipi undir Ís-
landi. Við "Nólsoy" misti
hon afturat hesum triggjar
synir, ein verson og tveir
ommusynir. Hetta hevur

Hetta er omma Petreu, Elin, sum var ættað úr Vík.
Maður hennara æt Magnus Hansen. Elin sat einkja
í 1934, tá "Nólsoy" fór, og ein son hevði hon mist í
1910. Men nú misti hon triggjar synir, ein verson
og tveir ommusynir.

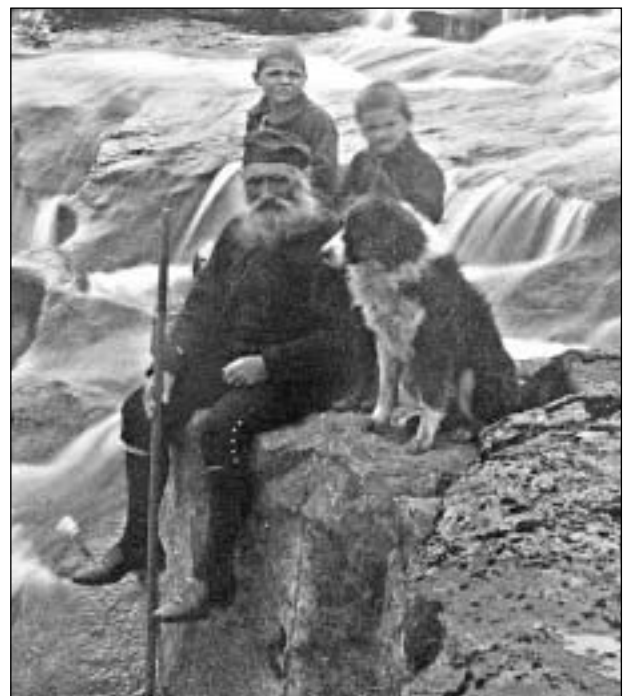
verið ófatiliga hart,
men hóast tað minn-
ist eg hana sum eina
vanliga ommu, sum
dugdi at liva við síni
lagnu.

Tá var so vantrygg-
ingin komin, og bøtti
hetta um figgjarliga
smeitin. Reiðari á "Nól-
soy" var Ebba Müller, og
sonur hennara Eiden skriv-
ar í sínum Minnislýsingum,
hvussu hart hendingin eis-
ini rakti mammuna vegna
allar teir djørvu og røsku
fiskimenn, sum vóru við.
Ebba var eitt serstakt
menniskja, sum hevur

uppiborið at fáa sína søgu
skrivaða. Hon gjørdi eisini
sitt til at linna um. Hetta
gjørdi hon við at senda
fisk norður til Hósvíkar at
turka. Tað gav so løn til
fólkið har norðuri.

Misti aftur við
"Morning Star"
Í 1941 fórst "Morning Star".
Eg var forlovað við einum
av manningini, Ragnar Han-
sen, sum var av Nesi. Teir
fóru av Toftum tann 8.
september, og tá droymdi
eg eisini.

Eg droymdi, at Ragnar
kom inn í sovikamarið og

Drongurin høgrumegin er Poul Poulsen. Hin drong-
urin er beiggi hansara Jens, sum doyði fyri kortum.
Gamli maðurin er abbi teirra, Hans í Toftum.

Hetta er ein mynd av fiskalanding fyrst í 30-unum. Vit kenna navnið á manningum í ljósum
yvirallsklæðum og ljósum kolli. Hetta er Theodor Vilhelmsen. Hann stendur og vrakar fisk á "Thurid", ið
er hin aftara sluppin við bryggju. Kennist nakar við hini fólkinum? Hini skipini eru helst: "Reykjanes",
"King Arthur", "Mistletoe", "Sjey Systkin", "Nólsoy", "Suðuroy", "Grundick" og "Phebe". Kann nakar greiða
okkum nærri frá hesum, og serliga hvør er sluppunum er "Nólsoy"?

Petrea var forlovað við Ragnar Hansen av Nesi. Hann gekk burtur við "Morning Star" í 1941. Men hann fekk sagt henni farvæl í dreymi.

Enn ein beiggi Petreu, Joakim Hansen, Hósvík, fórst á sjónum. Hetta var við Stella Argus í 1957.

sigur: "Eg komi bara at siga tær farvæl". Eg sigi, at eg komi upp, men hann svarar: "Tað er ikki tíð til tað." So heilsar hann mær: "Mamma tín stendur niðri við garð og bíðar eftir mær." So fór hann. Eg fór upp í vindeyga. Tá sá eg tey bæði fara oman eftir vegnum. Mamma doyði tvey ár frammanundan, men tað hugsaði eg ikki um.

Eingin visti hvussu "Morning Star" var farin, men hildið verður, at tað er av minu. Men tá kom eg aftur at upplivað at skula bíða og bíða inntil tað mátti staðfestast, at her var eingin vón, og eg hevði mist drongin 27 ára gamlan. Hetta var annars heldur ikki seinastu ferð, at eg mátti bíða eftir feigðarboðum. Vit vóru 8 systkin, og beiggi mín Kim fórst við "Stella Argus" í 1957. Tá vóru vit aftur í somu støðu at bíða og vóna inntil eingin vón var eftir.

Annars vóru eg og Ragnar komin so langt, at vit skuldu fara at byggja fyri síðan at giftast.

10 ár seinni, í 1951, giftist eg við Hans Reinhard Olsen av Toftum. Hann er deyður fyri nøkrum árum síðani. Vit finga tvey børn Jens Jacob og Ranvá, og eigi eg fimm ommubørn.

Tøkk til Petreu
Vit takka Petreu fyri hennara frásøgn. Hon er eitt gott umboð fyri tað ættarliðið sum veruliga hevur upplivað ta gomlu tíðina, tá ikki alt hevur verið ein

Vit hava útgerðina

- Flótitrol
- Snurpunótir
- Botntrol
- Aliútgerð
- Rækjutrol
- Annað

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Vestara bryggja 12
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

sjálvfylgja. Hennara frásøgn er eitt sera gott íkast til ta fiskimannasøgu og tann samleika hjá føroyingum, sum vit royna at skjalfesta her í blaðnum. Tað skal eisini vera nevnt, at Petrea skrivar sjálv. Hon bæði hevur eina framúr vakra hondskrift, og hon skrivar heilt rætt føroy-

skt. Og tað lærði hon í skúlanum í Hósvík, har hon hevði tveir framúr góðar lærarar, Hjalmar Waag og Hans Jacob Joensen.

Snr. 4504F18

Hetta er gomul mynd av Hósvík. Henda lítla bygdin misti 10 mans við "Nólsoy". Í veruleikanum mistu hon 11 menn, tí Óla Jákup Jacobsen, sum búði á Oyrabakka, var ættaður úr Hósvík.

Grønlandstíðindi frá Kára við Stein

22. august

Tað er stilli, men sirm, og tað eru +6 stig. Í dag er nátadagur heima hjá tykkum; tað er ótrúliga góður matur – bæði kókaður og steiktur. Eg plagdi at fáa nátungar frá Georg Kjærbo, sum búði uppi í Umanak, hann plagdi at taka sjálvur, ella fekk hann onkran fangara at taka sær nakrar. Hann sendi teir so til mín í frystum líki, og eg roytti og saltaði sjálvur.

"Haanseraq" kom inn at landa í morgun, teir hava gott 60 tons inni. Teir brutu túr av, tí okkurt var galið við veirinum og øðrum spælinum.

26. august

+5,2 stig og lot av norðri. "Kinguq" úr Canada kom inn at landa í morgun, teir hava fulla last, og í gjár var

"Akamalik" inni í Nuuk og legði knapt 200 tons upp og skifti manning. Hetta tørnið hevur "Akamalik" fiskað gott 3.000 tons í 2½ mánaða.

29. august

Pluss 4,9 stig og stilli. "Ocean Tiger" kom inn at landa í morgun, teir hava gott 400 tons inni eftir at hava roynt í 11 dagar. Teir fara út í morgin aftur nýggjan túr. "Haanseraaq" var eisini inni í dag og landaði, teir hava um 50 tons inni.

31. august

+4,8 stig og stilli. Fyrrverandi "Markus J" nú "Katsheshuk II" kom inn at bunkra í morgun, teir fiska svartkalva, og teir hava roynt í knappar 3 vikur. Teir hava gott og

væl 200 tons inni.

Søgur siga, at "Paamiut", sum royndarfiskar eftir toski, fekk knapt 3 tons av blandaðum toski niðri við Julianehåbsvíkina, og har

var nógv skrift at síggja.

Søgur siga eisini, at trolarin "Sisimiut", har ein sumbingur er skipari, hevur rokast eftir svartkalva. Tað mesta, sum teir nakran-

tíð hava fingið niður í eitt døgn, síðani báturin kom í flotan, er gott 31 tons, og tað kann ikki sigast annað enn, at tað er óført fiskarí.

4. september

Tað er stilli og +6 stig, ja, satt dýrðarveður. Ein sjáldsamur gestur er her, "Sisimiut", sum sumbingurin Petur Kjærbeck er skipari á. Hetta er fyrsti túrur hjá honum umborð. Teir komu inn at landa; teir fóru úr Íslandi tann 27. juli og byrjaðu túr í Eysturgrønlandi, og nú eru teir so endaðir heilt uppi á 70 stigum, har teir kastaðu fyrstu ferð 6. august. Fiskarið hevur verið brúkligt hjá teimum. Teir hava knapt 570 tons inni, og teir fara nýggjan túr í morgin.

"Akamalik".

Bjargingarútgærð á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkkiútgærð, bjargingar og trygdarútgærð. Umboð fyrri kenda danska merkið "Viking".

Umboð fyrri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivsisdraktir
- Flótiðraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartransponderar
- Eldslökkjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olvant.fo

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismissnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkomin at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Vit hava stórt úrval av reiðskapi til línuveiðu

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

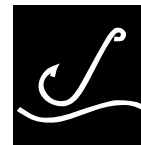
Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum í ymskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦vælkomin inn á gólvið

SNØRISVIRKIÐ
í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

Dieseldýr

- hví og hvussu beina tey burtur?

Unicorn Biostop er eitt konsentrerað eiturevni, sum drepur bakteriar, soppar og ger í dieselolju.

Vatn kemur í allar oljutangar (dieselolja). Vætunøgdin veksur vegna kondens. Øll hydrokarbonvøra, ið verður leverað sum brennievni, hevur eina ávísa mongd av vatni frá høvuðsveitara til oljuveitara. Vatninnihaldið er uml. 50-100 ppm.

vatnið seg út og skapar eina vatnmongd á botninum í tanganum. Henda fasan er góð fyrirtreyt hjá mikroorganismum.

Tá ið bakteriar og soppar fara at grógva, er gróðurin ímillum vatnið og dieseloljun.

Eftir einari stuttari tíð verður dieseloljan mettað av vatni, og sum frá líður skilir

Her eru bestu gróðrarlíkindi, og tað grør við miklari ferð. Massin skapar avfalls-evni, sum flóta runt í tanganum, samtíðis sum tað verða lög oman á hvørjum øðrum av livandi og deyðum bakteriar á veggnum og í botninum.

Hesin massin kan føra til:

1. Filtrini tippast
2. Slit á pumpu og dysum
3. Mikrobiologisk teting

Testpinnar

Fyri at vita um tað eru dýr, soppar ella ger í dieseloljun, verður ein Dipslide (testpinnur) nýttur. Alt eftir hvussu nógv dieselolja er ífinserað, verður Unicorn Biostop doserað.

Vilt tú vita meir, so ring 555200.

FØROYA OLJUSØLA Sp/í

Sívarsvegur 4
FO-188 Hoyvík
Tlf. 355200, Faks 355201, Fartlf. 555200
E-mail: oljusola@oljusola.com

Ískoyti til Skúvoyar søguna

Vit høvdu herfyri eina grein um Skúvoy í fortíð og nútíð. Og fortíðin snúði seg serliga um sambandið millum Norðragøtu og Skúvoy. Um miðjan 19. öld var ein innrás av gøtufólki í Skúvoy. Tað var eisini nevnt, at í langari tíð var nógv persónligt samband millum bygdinar, hóast møguleikarnir at ferðast ímillum ikki vóru sum í dag. Men hetta varð kortini gjørt.

Vit hava í Norðragøtu fingið hendur á eini mynd frá júst eini slíkari vitjan. Myndin er frá uml. 1920 og á henni eru:

Aftara rað f.v.:

Símun Karl Thomsen, í Blásastovu, Jóan Jakku Joensen, á Brúnni, Óli Jákup Zachariassen, í Jákupsstovu, Magnus Poulsen, úr Skúvoy, og Andreas Isaksen, hjá Ísaki.

Fremra rað f.v.:

Andreas Thomsen, við Gil, Høgni, sonur Óla Jákup, Tumas Sigvald Thomsen, við Gil, Sámall Jákup Gøthe, fyri innan Á, og Elias Martin, seinni Tvørfoss, hjá Langa Petur Hansi.

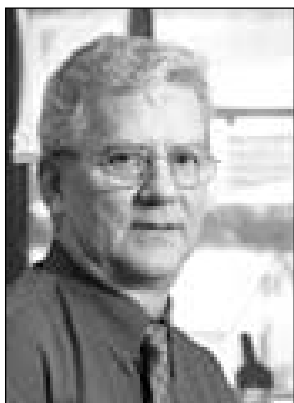
Gesturin úr Skúvoy, Magnus Poulsen, var abbasonur Poul Høgnesen, sum kom úr Leirvík til Skúvoyar, og sum var dupult systkinabarn við tey fimm systkini úr Tjørnustovu, sum fóru til Skúvoyar. Teir hava verið fleiri í ferðini, men teir hava búð í ymsum húsum. Myndina hava vit lænt frá Onnu, dóttir Óla Jákup. Hann var nærmasta ætt hjá Skúvoyingum, tí omma hansara Anna Louisa var systir til systkini sum fóru til Skúvoyar. So Magnus kann saktans hava búð hjá Óla Jákup.

Vælkominir íslendingar!

Sjómannasamband Íslands hevur formansfund í Føroyum

Tað hevur altíð verið sera gott samband millum Føroya Fiskimannafelag og Sjómannasamband Íslands. Bæði feløgini hava somu áhugamál og sama virkis-øki. Seinastu nógvu árinu hava vit serliga havt samband við tveir formenn í sjómannasambandinum. Tann fyrri er Oskar Vigfusson, sum er kendur sum ein serligur føroyavinur. Hann hevur eisini føroyska konu, Nikolínu úr Sumba. Oskar er framvegis virkin sum formaður fyri sjómannafelagið í Hafnafirði, og tey bæði eru tí eisini við í ferðini. Oskar varð avloystur av sitandi formanninum Sævar Gunnarsson, sum vit eisini hava havt eitt stak gott samstarv við. Tað sama er við skrivaranum gjøgnum nógv ár Holmgeir Jónsson, sum áður hevur verið fiskimaður.

Sævar Gunnarsson er formaður í Sjómannasambandi Íslands.

Holmgeir Jónsson er skrivari.

Av týðningi er eisini, at nógvir føroyskir fiskimenn hava virkað í Íslandi gjøgnum 100 ár, og hevur hetta verið við til at skapa eitt serligt samband millum londini. Og so er tað ikki minst tann lagnufelagsskapur, sum hevur verið millum Føroyar og Íslands, tá hugsað

verður um teir hundrættals føroysku fiskimennin, sum eru deyðir við Íslands strendur, og eitt fitt tal av teimum hava fingið grøv í Íslandi. Hetta hevur alt verið nógv umrøtt í FF-blaðnum.

Sjómannasambandið varð stovnað í 1957, og tað hevur 26 limafeløg

við uml. 3.000 limum.

Sjómannasambandið hevur regluligar fundir millum formenninar í limafeløgnum, har teir koma saman at viðgera støðuna hjá limunum og í fiskivinnuni. Hesir fundir plaga at skifta millum pláss í Íslandi, men hesa ferð er avgjørt, at fundurin verður í Føroyum. Komið verður til Føroyar 16. september, og farið verður heim aftur tann 19. Tað koma 55 fólk til Føroya. Tað verða einir 30 fundarluttakarar og teirra konur.

Sjálvur fundurin verður leygardagin 17. september og er ætlanin, at FF skal greiða frá føroyskum fiskimannaviðurskiftum. Sunnudagin verður útferð, sum ætlandi verður norður til Gjár og síðan til Norðragøtu at hyggja at fornminnum har. Her er sjálvsagt at síggja m.a. Tróndargrund. Allir íslendingar kenna nevniliga Trónd í Gøtu. Hann er eitt orðatak um onkran, sum er serliga tvørur. Tá er hann eins ringur og Tróndur í Gøtu!

Vit vilja ynskja okkara frændum úr Íslandi hjartaliga vælkominum higar. Føroyingar kenna seg altíð væl í Íslandi. Hetta fekk stjórnin í FF eisini at sanna, tá vit vóru í Íslandi í 1999. Vit vóna, at okkara gestir eisini fara at føla seg heima í Føroyum.

dagsins MYND

Vígdis Johannesen frammanfyri Eiffeltornið. Hon vitjaði eisini flakavirki.

Nógv samband hevur verið millum føroyskar og íslenskar fiskimenn.

Manningarmyndir

Vit hava hesa ferð fyra manningarmyndir frá Fornminnissavninum. Myndirnar eru við tveimum monnum á hvørjari. Latið okkum frætta, um tit kennast við nakran av monnunum og vita nakað um í hvørjum sambandi tær eru tiknar.

Tíðindi frá Vinnuhúsinum:

Faroe Seafood ment teldutøka útbúgvingarskipan til starvsfólk

Í komandi viku vera øll nýggj starvsfólk hjá Faroe Seafood útbúgvín gjøgn- um nýggju útbúgvingar- skipanina hjá felagnum. Somuleiðis er ætlanin, at øll verandi starvsfólk skulu taka útbúgvingina, soleið- is at kunnleikastøði í fyr- i- tøkuni verður hægri og javnari.

Hetta er í tráð við gongdina í samtíðini, har fokus er á útbúgving av

starvsfólki, fyri at tryggja nøgdsemi hjá starvsfólk- unum, umframt førleika- støði á virkjum.

Skipanin er ment av Gunnleifi Blaasvør, með- an góðskuleiðararnir á virkjunum hjá Faroe Sea- food, hava staði fyri fak- liga innihaldinum, sum Guðrið Andorsdóttir, góðskustýringsleiðari hev- ur ritstjórna. Laufey Blaasvør hevur lagað tilfarið

til telduskýggjan og gjørt myndir.

Arbeiði við at menna skipanina hevur tikið fleiri ár. Síðani 2003 hev- ur miðvíst verið arbeitt við at skriva undirvísing- artilfarið, sum liggur í skipanini og nú er hon klár at taka í nýtslu. Menn- ingarkostnaðurin av eini tílikari skipan er stóur, og íalt eru umleið 1 milli- ón krónur brúktar til

endamálið. Faroe Seafood væntar at fáa iløguna aft- ur, við at arbeiðsfólkið longu áðrenn tey byrja at arbeiða á virkjunum, fáa neyðugan kunnleika og vitan um framleiðslurnar, harvið verður effektivitet- urin betri og vandin fyri mistøk minnar. Nærri fæst á vita um skipanina á www.united.fo

Móses – frelstur við trúgv

"Við trúgv vrakaði Móses, tá ið hann var tilkomin, tað at vera kallaður dóttirsonur Fáraos, og valdi heldur at tola ilt saman við fólki Guds, enn at hava eina stutta syndanjóting..."

"Við trúgv fór hann úr Egyptalandi og óttaðist ikki kongsins vreiddi; tí at hann helt á, eins og sá hann hin ósjónliga."

"Við trúgv helt hann páskir og ruddi blóðið..."

"Við trúgv gingu teir gjøgnum Reyða- havið..."

Heb. 11, 24-29

Í hugaheiminum hjá mongum stendur Móses sum "lógarinnar maðurin" – og við røttum. "Tí at lógin var givin við Mósesi, náðin og sannleikin komu við Jesusi Kristi." Joh. 1,17

Á Sinai fjalli fekk Móses tey 10 boðini, sum Gud hevði skrivað á steintalvurnar við fingri sínum.

Lógin er Guds heilagi vilji, skrivaður við manna- orðum til allar menniskjur til allar tíðir.

Lógin er ein "spegil", sum avdúkar syndina, og sýnir hvussu langt sjálvst bestu menniskju eru frá Guds fullkomna vilja.

Nøkur meina, at fólkin, sum livdu fyri Kristus, blivu frelst við at halda lógina, meðan vit, sum liva eftir Kristus, bliva frelst við trúgv – á Kristus. Tað er ein stór misskiljing.

Ábraham, Móses, Dávid, Jesaja... blivu frelstir við trúgv á Jesus, frelsaran – sum koma skuldi.

Vit, sum liva eftir Kristus, verða frelst við trúgv á Jesus, frelsaran – sum kom.

Sostatt er greitt, at trúgvín, frelsan, náðin, fyrigevingin – fyri Kristus og eftir Kristus – er tann sama.

Tað er bara ein gongdur vegur til Guds, og tað er ikki lógarvegurin, men náðarvegurin.

Jesus segði: "Eg eri vegurin, sannleikin og lívið. Eingin kemur til faðirin uttan við mær." Joh. 14,6

Kanska vit kunnu siga, at krosstræðið, sum Jesu armar blivu negldir á, peikar bæði aftur í tíðina og fram í tíðina, og sigur við orðum Jóhannusar: "Sí, Guds lambið, sum ber synd heimsins."

"Og ikki er frelsa í nøkrum øðrum; tí at ikki er heldur nakað annað navn undir himlinum givið millum manna, sum vit skulu verða frelstir við." Áp. 4,12

Kristus, blóðið og fyrigeving syndanna, er tann reyði tráðurin í allari Bíbliuni, og einasti frelsuveg- ur. Sum lambsins blóð á durastavunum frelsti Ísraels fólk í Egyptalandi, frelsir Jesu, Guds lambs blóð, til allar tíðir øll tey, sum játta syndir sínar og biðja um fyrigeving.

Tað var bjargingin hjá Mósesi, Jeramia... Paulusi, Luther... Tí, "blóð Jesu, sonar hansara, reinsar okkum frá allari synd."

Harvið verða tey rættvísgjörð við trúgv á Kristus – uttan lógargærningar. Hetta er eisini tín og mín einasta bjarging.

FF-blaðið www.fiskimannafelag.fo
Gerst haldari fyri einans 50 krónur um ársfjórðingin

Við okkurt um 25.000 ymiskum vørum á hyllunum, stendur landsins størsta goymsla av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum. Aftanfyrri stendur eitt samtak av trimum føroyskum skipasmiðjum og einum mekaniskum verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging av skipum.

Góðkendir tænastruvarar av:
 Wärtsilä
 Deutz-MWM
 Scania & Valmet
 Callesen
 Ulstein Brattvaag
 ABB-Turbochargers
 Desmi pumpum

stephanssons hús P/F Tórshavnar Skipasmiðja Tlf. +298 31 11 55 Fax +298 31 11 25 e-mail: info@faroyard.fo	P/F Skipasmiðjan á Skála Tlf. +298 44 11 55 Fax +298 31 44 25 e-mail: skala@faroyard.fo	Vestmanna Skipasmiðja Tlf. +298 42 40 10 Fax +298 42 40 05 Runavíkar Mekaniski Verkstaður Tlf. +298 44 70 36 Fax +298 44 78 34 www.faroyard.fo
---	---	---

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:
 Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
 Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
 Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íblandingarevni
 Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísinn !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
 Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Línubustir og goggar
 Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
 tlf: 42 40 34 / 42 30 01
 fartlf: 21 33 17
 fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroya blindafelag)

Co^ j qdßfk bo kĜ+++

KĒds _ðifd^of ld armriq pl phgĒqq

+++pl kĜ bo bfkdfk lopĐh ^q _đß^

- ✓ / - " modpi í hhfkd
- ✓ PhgĒq^of cboß cvof j fkkf
- ✓ / 2- J_vqb Ēhbmfp qfi j fkpq^ e^iafß
- ✓ Ci^qo^qb r j kćqqfk^ qfi j fß^i* ld pqĐopq^ e^iafß
- ✓ úhbmfp pql skfkd
- ✓ Qovdq ld pqĐßrdq p^ j _^ka

Ofkd 5-5-5- bii^ sfqg^ bfk^
 Qbib_Ĝß ld pql sk^ _obfß_ka
 mĜo^ Ēhbmfp+++&

FØROYA TELE

Ph^mfß co^ j qdßfk^ p^ j ^k sfß lhhr j +++

* & > iifo mofpo bor qobvq^ßfo ^s ^q qđ qbhk^o F^kbq mofsq _obfß_kae^ia coć CDoLv^ Qbib i 3 j Bø Qfi_1ßß bo d^ia^kaf qfi ld sfß .+ lha1_ro /-2+ S^kifdro mofpo cvof pql skfkd bo ho^ 42-)* J lkaBodq^ia ld j Ēq^ia) Bß h^kk hbvm^pq coć CDoLv^ Qbib) bo fhfh ðlhk^ß Pl j bfo^ é t t t qbib^cl+

Minning um Ólav av Váli

Tann 26. august hevði Ólavur á Váli fyllt 50 ár. Men hann doyði í februar mánaði. Føðingardagin opnaði ein framsýning í Snarskivuni við myndum og tekningum hjá Ólavi. Samstundis varð givin út ein fløga við 41 av songum hansara. Hetta sigur nakað um, at Ólavur var ein fjølbroyttur

Góða samkoma, góða Anna og tit, sum stóðu Ólavi nær.

Tað er mær ein stóur heiður og gleði – hóast tað er við blandaðum kenslum – at sleppa at siga nøkur fá orð her í sambandi við, at listaframsýning verður opnað, og fløga kemur út, nú ein góður vinur, sum ikki er í millum okkara longur – ein stóur sangari og listamaður – Ólavur á Váli, hevði fyllt fimti ár í dag, 26. august.

Í 1972 hitti eg Ólav, og øll tey árin, eg var í Havn, komu vit at syngja nógv saman. Hann var ein fram-

fekst tú, tá ið tú sangst saman við Ólavi. Tú bleivst lyftur upp á hægri grund, um eg so kann siga.

Tað var rættiliga skjótt, at M.C. fekk fatur á hesum unga klaksvíkinginum, Ólavur var tá bara 18-19 ára gamal, og vit komu so at syngja saman í Nikodemus-sangbólkinum. Hetta var ein sera rík tíð fyri meg – ikki minst orsakað av Ólavi. Hann var sum sagt sera musikalskur. M.C. stríddist við at læra okkum stemmurnar – meg sjálvan, Kára Svensson o.o., men Ólavur,

úr góða sangara. Hann sang á møtum og til onnur tiltøk um alt landið. Umframt í Ebenezer-kórinum kenna vit hann frá í Kamarkórinum, og mang-an hevur hann stuðlað, tá ið kór hava heitt á hann. Hann hevur ríkað okkum við sínum solosangi og saman við systkjum sínum á fløguni "Tey á Váli" og við sínum vakra duett-sangi saman við Jóannes. Men kendastur er Ólavur kanska sum partur av Dupulkvartettini í Ebenezer, sum ikki minst orsakað av honum hevur verið heilt framúrskarandi – og teir hava so mangan á so ógvuliga tignarligan hátt umboðað samkomurnar, høvuðsstaðin og Føroya land og fólk.

Men Ólavur sang ikki bara fyri at syngja – nei, heilt frá ungum av sang hann, tí hann átti nakað serligt at syngja um. Hann vildi bera boðskapin út um frelsaran, sum hann átti, og hann var altíð fús-ur við einum vitnisburði, og tú merkti hetta so væl, at hann hevði eitt djúpt andaligt kjølfesti. Og tað hevði hann ikki frá ongum. Nei, her var ein arður, ið hann hevði fingið heimanífrá, sum hann vildi bera víðari.

Eg fari at takka tykkum fyri, at tit hava fingið hesa framsýningina og fløguútgávuna í lag. Nú havi eg einki sagt um tekningar-nar hjá Ólavi – tær tala fyri seg sjálvar – men Ólavur var so lítillátin, at eg veit ikki, um nakað av hesum hevði komið alment fram, um Eli ikki var líkasam inspiratióin hjá Ólavi og togaði hann fram.

Men Ólavur var ein frálíkur teknari, eitt stórt talent, og eg veit, at hann og svágurin Eli høvdu nógv saman á hesum økinum. Onkuntíð kom Ólavur inn í tingið og sat har og teknaði.

Og aftan fyri øll hevur Anna staðið við síni umsorgan og sínum kærleika – og sínum sang. Ólavur hevði stóra umsorgan fyri mammu síni. Og so sárt tað enn er, at Ólavur

listamaður. Annars kann leggjast afturat, at hann var eisini limur í Sjómannadeild FF's. Hann sigldi jú við Norrönu! Vit hava fyrr skrivað um Ólav, so hesa ferð fara vit at taka brot burturúr røðuni, sum Jógván á Lakjuni, landsstýrismaður, helt á samkomuni.

Jógván á Lakjuni saman við Dinnu, systir Líggjas á Váli, og Onnu, mammu Ólav.

Fv. Brita, systir Ólav, Heðin Mortensen, sum eisini helt røðu, Jóannes, beiggi Ólav og Eli, maður Britu, sum hevur skipað fyri framsýningini.

Tað yngra ættarliðið av Váli ættini hevur vissuliga tikið við, sum tað kom til sjónar hendan dagin. Standandi frá vinstri eru: Líggjas, Kristina, Jona, Brita, Charlotta og Anna. Sitandi f.v. eru Ólavur og Napoleon.

Ólavur saman við systirdótrini Sigrun. Ein tann seinasta myndin, sum er tikin av honum.

úr fittur persónur, altíð líka, avbalanseraður, lítillátin og mildur – altíð við tí góða orðinum – og hann var ótrúliga musikalskur og nótafastur.

At sleppa at syngja saman við slíkum persónum er ein fantastiskur framíhjárættur. Eg minnst í Ebenezer kórinum, eg sang tenor, har Ingálvr av Reyni eisini sang við, hesa kensluna av at standa við síðuna av ella framman fyri Ingálvr og syngja – ja, tú kendi tað sum um, at tú bleivst lyftur upp á eitt heilt annað stóði – og tú føldi tað sum, at tú sangst so ógilega væl... Og somu kenslu

hann dugdi alt beinanvegin. Tað var bara har. Og einki hóvasták gjørdi hann burtur úr sær - góðsligur, friðfullur, eyðmjúkur.

Kundi verið nógv at fortalt. Sungu í bíbliuflokkinum í Ebenezer og arbeiddu við plátuútgávum. Tóku upp niðri á Bryggjubakka, á Læraraskúlanum, uppi í Hoydølum og í studionum hjá Milson Z., og til síðst í Ebenezer. Vit vóru eisini eina danmarkarferð í 1976, sum var eitt stórt upplivsi.

Men tað var ikki bara í Nikodemussangbólkinum, at hann sang. Allastaðni var boð eftir hesum fram-

skuldi verða tikin heim, so er tað so lívgandi og gott at hava alt hetta, sum liggur eftir hann – tekningarnar og ikki minni allar hesar signaðu sangirnar, sum eru tiknir upp gjøgnum árin – heilir 41

av teimum verða nú givnir út á fløgu til gleði og signingar fyri allar føroyingar.

Góðu tit øll. Eg fari enn einaferð at takka tykkum fyri, at tit hava laðað henda varðan til minnis

um Ólav, meðan hann enn er so frískur í minninum hjá okkum øllum. Og sum landsstýrismaður í mentamálum takki eg tykkum fyri tað stóra mentanarlaga íkastið, sum tit hava givið okkara landi!